

28.04.2020

Kokousaika 28.04.2020 15:30 - 18:05

Kokouspaikka Lautakunnan sali, Kansakoulukatu 3

Läsnä

Jäsenet

Sinnemäki, Anni	apulaispormestari kokouspaikalla
Rautava, Risto	varapuheenjohtaja etänä
Asko-Seljavaara, Sirpa	etänä
Haglund, Mia	etänä
Heinäluoma, Eveliina	etänä
Hyttinen, Nuutti	etänä
Kaleva, Atte	etänä
Laak, Noora	etänä, poissa: § 237-238
Lovén, Jape	etänä
Rantanen, Tuomas	etänä
Rissanen, Laura	etänä
Sivonen, Sameli	varajäsen etänä
Särelä, Mikko	varajäsen etänä
Tuura, Heta	varajäsen etänä, läsnä: § 237-238

Muut

Aho, Mikko	kaupunkiympäristön toimialajohtaja kokouspaikalla, läsnä: § 237-238, saapui klo 17:02
Hyvärinen, Silja	hallintojohtaja etänä
Pudas, Kari	tekninen johtaja etänä, läsnä: § 221-224, 235-238
Haapanen, Sami	tonttipäällikkö etänä
Luomanen, Jussi	kaupunkitila- ja maisemasuunnitte- lupäällikkö etänä
Manninen, Rikhard	maankäyttöjohtaja etänä

28.04.2020

Prokkola, Janne	vs. asemakaavapäällikkö etänä
Putkonen, Reetta	liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö etänä
Rajala, Pasi	yleiskaavapäällikkö etänä
Ravanti, Mikko	hallintopäällikkö etänä
Mäntymäki, Heikki	viestintäpäällikkö etänä
Hannola, Lea	hallintoasiantuntija etänä
Lawrence, Sanna	hallintos sihteeri kokouspaikalla
Pönkä, Katriina	lakimies kokouspaikalla
Ahonen, Pertti	it-asiantuntija kokouspaikalla
Maaranen, Miro	nuorisoneuvoston edustaja etänä
Kajansinkko, Matti	tiimipäällikkö asiantuntija etänä, läsnä § 237
Kajan, Mia	erityisasiantuntija asiantuntija etänä, läsnä § 237
Kaupinmäki, Oskari	liikennesuunnittelija asiantuntija etänä, läsnä § 224
Kiljunen-Siirola, Raisa	maisema-arkkitehti asiantuntija etänä, läsnä § 223
Kivilaakso, Eija	yksikön päällikkö asiantuntija etänä, läsnä § 223
Kyllästinen, Karri	diplomi-insinööri asiantuntija etänä, läsnä § 223
Linnosmaa, Juhani	projektipäällikkö asiantuntija etänä, läsnä § 237
Malin, Mia	ympäristösuunnittelija asiantuntija etänä, läsnä § 225
Pätynen, Anna	liikenneinsinööri

28.04.2020

---

		asiantuntija etänä, läsnä § 223
Puheenjohtaja	Anni Sinnemäki	apulaispormestari 221-238 §
Esittelijät	Silja Hyvärinen	hallintojohtaja 221-236
Esittelijät	Mikko Aho	kaupunkiympäristön toimialajohtaja 237-238 §
Pöytäkirjanpitäjä	Sanna Lawrence	hallintosihteeri 221-238 §

28.04.2020

---

§	Asia	
221	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
222	Asia/2	Ilmoitusasiat
223	Asia/3	Helsingin maanalainen yleiskaava 2021, kaavaluonnos
224	Asia/4	Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle Pyöräl liikenteen kehittämissuunnitelman 2020–2025 hyväksymiseksi ja ohjeellisenä noudatettavaksi
225	Asia/7	Päästötön työmaa Green Deal -sopimuksen solminen ympäristöministeriön kanssa
226	Asia/8	Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle, Kannelmäen Pasuunakuja 1:n tarkistettu asemakaavan muutosehdotus (nro 12612)
227	Asia/9	Vallilassa olevan Bruno Granholmin aukion katusuunnitelman hyväksyminen
228	Asia/10	Vuosaarella olevien Mosaiikkiraitin ja Mosaiikkikujan katusuunnitelmien hyväksyminen
229	Asia/11	Myyntiperiaatteiden vahvistaminen eräille tonteille (Pasila 17028/2, 3 ja 4)
230	Asia/12	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Atte Harjanteen ym. valtuustoaloitteesta, joka koskee vihertalouden käyttöä viihtyvyyden, sopeutumisen ja luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi
231	Asia/13	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Terhi Koulumiehen ym. valtuustoaloitteesta koskien viherrakentamisen lisäämistä Helsingin katukuvaan
232	Asia/14	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Petrus Pennasen ym. valtuustoaloitteesta koskien viihtyvyyden ja yhteisöllisyyden edistämisestä korttelipihapilotilla
233	Asia/15	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sandra Hagmanin ym. valtuustoaloitteesta koskien koirapaisujen valaistusta
234	Asia/16	Oikaisuvaatimus lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 13.6.2019 § 193 (kompastuminen)

28.04.2020

-
235	Asia/17	Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallintopäällikön vahingonkorvauspäätöksestä 13.6.2019 § 22 (liukastuminen)
236	Asia/18	Kaupunkiympäristölautakunnan alaisten viranomaisten ajalla 16.4.–22.4.2020 tekemien päätösten seuraaminen
237	Asia/5	Lapinlahden sairaala-alueen varaaminen NREP Oy:lle, sairaalarakennusten myyntiä ja tonttien vuokraamista koskevan esisopimuksen hyväksyminen sekä alueen vuokrausperiaatteiden vahvistaminen
238	Asia/6	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Lapinlahden sairaala-aluetta koskevasta rakennussuojeluesityksestä ja Museoviraston lausunnosta

§ 221

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunkiympäristölautakunta päätti valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsen Eveliina Heinäluoman ja varatarkastajaksi jäsen Mia Haglundin.

Käsittely

Kaupunkiympäristölautakunta päätti puheenjohtajan ehdotuksesta valita yksimielisesti pöytäkirjan varatarkastajaksi jäsen Noora Laakin sijasta jäsen Mia Haglundin.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunkiympäristölautakunta päättää valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsen Eveliina Heinäluoman ja varatarkastajaksi jäsen Noora Laakin.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

28.04.2020

Asia/2

§ 222
Ilmoitusasiat

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti merkitä tiedoksi.

Kaupunginvaltuusto (Kvsto)

Kvsto 8.4.2020 § 112

Hakaniemenrannan asemakaava ja asemakaavan muutos (12575)

HEL 2013-002028 T 10 03 03

Kvsto 8.4.2020 § 113

Laajasalon Gunillantie 3 asemakaavan muuttaminen (nro 12568)

HEL 2014-000645 T 10 03 03

Kvsto 8.4.2020 § 114

Lauttasaaren korttelin 31120, Särkiniementie 3 asemakaavan muuttaminen (12533)

HEL 2016-009547 T 10 03 03

Kvsto 8.4.2020 § 115

Kampin hiljentymiskappelin asemakaavan muuttaminen (nro 12611)

HEL 2018-010343 T 10 03 03

Kvsto 8.4.2020 § 116

Puotilan ostarin asemakaavan muuttaminen (nro 12595)

HEL 2018-005995 T 10 03 03

[Pöytäkirja 8.4.2020](#)

Kaupunginkanslia

Voimaan tullut asemakaava: Karhusaari, Karhusaaren eteläosan pientalotontit II

Kaupunkiympäristölautakunnan 25.2.2020 § 100 hyväksymä asemakaavan muutos on tullut voimaan:

28.04.2020

Asia/2

Karhusaari kiinteistö 091-442-2-2, osa kiinteistöstä 091-442-2-1, kortte-
lit 107 ja 113, tontit 111/3, 112/3-4, 115/1, 116/4, 118/1, 133/3 sekä
puistoalue (piirustus nro 12512, Karhusaaren eteläosan pientalotontit
II).

HEL 2015-002510

Helsingissä 16.4.2020

Voimaan tullut asemakaava: Sörnäinen, Työpajankatu 4

Kaupunkiympäristölautakunnan 25.2.2020 § 106 hyväksymä asema-
kaavan muutos on tullut voimaan:

Sörnäinen, Kalasatama, tontti 10575/6 (piirustus nro 12628, Työpajan-
katu 4).

HEL 2017-013101

Helsingissä 16.4.2020

Voimaan tullut asemakaava: Malmi, Ampujantie 3 ja Filpuksenpuisto

Kaupunkiympäristölautakunnan 3.3.2020 §122 hyväksymä asemakaa-
van muutos on tullut voimaan:

Malmi, Ala-Malmi, tontti 38076 sekä puisto- ja katualue (piirustus nro
12621, Ampujantie 3 ja Filpuksenpuisto).

HEL 2015-013069

Helsingissä 17.4.2020

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

28.04.2020

Asia/2

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

28.04.2020

Asia/3

§ 223

Helsingin maanalainen yleiskaava 2021, kaavaluonnos

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Hankenumero 5066_9

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian kahdeksi viikoksi pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Anni Sinnemäki: Pyydän asian pöydälle kahdeksi viikoksi.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Eija Kivilaakso, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi

Raisa Kiljunen-Siirola, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37209
raisa.kiljunen-siirola(a)hel.fi

Karri Kyllästinen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37347
karri.kyllastinen(a)hel.fi

Anna Pätynen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37110
anna.patynen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Maanalaisen yleiskaavaluonnoksen kartta, päivätty 21.4.2020
- 2 Maanalaisen yleiskaavaluonnoksen selostus, päivätty 21.4.2020
- 3 Maanalaisen yleiskaavan suunnitteluperiaatteet –raportti
- 4 Maankäytön suunnittelu ja maalämpö (Sweco Oy)
- 5 Maanalainen kävely-ympäristö osana viihtyisää kaupunkia (FCG Oy)
- 6 Helsingin maanalaiset tilat; Kaupallinen selvitys (Colliers International Oy)
- 7 Maanalaisten toimintojen yleinen turvallisuusselvitys 2018 (Kalliosuunnittelu Oy Rockplan Ltd ja L2-Paloturvallisuus)
- 8 Päätöshistoria

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

28.04.2020

Asia/3

Kaupunkiympäristölautakunta päättää

- hyväksyä 21.4.2020 päivätyn Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 luonnoksen jatkosuunnittelun ja valmisteluvaiheeseen liittyvän vuorovaikutuksen pohjaksi.
- antaa kaavaselostuksessa ilmenevät vastineet esitettyihin mielipiteisiin ja kannanottoihin. Päätösasiakirjat ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Sörnäistenkatu 1 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

Esittelijän perustelut

Yleiskaavaluonnoksen keskeinen sisältö

Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 suunnittelualue käsittää koko Helsingin alueen maanalaiset kallioon sijoittuvat ja suunnitellut tilat. Östersundomin osalta on ratkaistu vain tietyt varaustarpeet.

Maanalainen yleiskaava on oikeusvaikutteinen. Kaava ohjaa asemakaavoitusta ja muuta yksityiskohtaisempaa suunnittelua. Tarkoitus on, että maanalainen yleiskaava tulee päällekkäin voimaan Yleiskaavan 2016 kanssa.

Maanalainen yleiskaava on kaupungin strateginen suunnitelma, jolla varataan maanalaiset tilat kaupungin elintärkeisiin toimintoihin ja liikenteelle pitkällä aikatahtimella. Maanalainen yleiskaava tukee ja mahdollistaa osaltaan kaupunkirakenteen tiivistämisen ja viihtyisän ympäristön maan päällä.

Maanalaisen yleiskaavan tavoitteena on toimiva ja turvallinen kaupunki. Kalliotilaan sijoittuvat infrastruktuuri- ja liikennehankkeet toteuttavat näitä tavoitteita turvaamalla kaupungin keskeisten toimintojen edellytyksiä.

Maanalaisen yleiskaavaluonnoksen teemoina ovat tekninen huolto, liikenne, maanalainen kävely-ympäristö ja maalämpö. Kaavaluonnos sisältää vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen suuret tunneli- ja tilavaraukset.

Kaavan keskeisiä tehtäviä on uusien hankevarausten ja jo olevien rakennettujen tilojen yhteensovittaminen maan alla useassa eri korkeustasossa sekä maanpäällisen suunnittelun ja olemassa olevan rakenteen kanssa. Varsinkin keskustan alueella, jossa jo nyt on maanalaisia toimintoja kerroksittain eri korkotasoilla, on tarpeen suunnitella maankäyttöä pitäen silmällä tulevaisuuden tarpeita.

Kaavatyössä on selvitetty maanalaisten kävely-yhteyksien toimivuutta ja viihtyisyyttä. Myös maalämmön kaupunkitasoisen riittävyys, hyödyntämismahdollisuuksien sekä jatkosuunnittelun kartoitus ovat ohjanneet kaavatyötä. Maanalaisen kaupan, kävelyn ja joukkoliikenteen keskittymät on merkitty kaavaluonnokseen niitä koskevien selvitysten perusteella.

Työn yhteydessä on noussut esiin uusia selvitettäviä maanalaisia tilantarpeita. Uusien tilanvarausten suunnittelua edistetään jatkosuunnittelussa. Samoin on tarkoitus jatkaa maanalaisen kävelyn, joukkoliikenteen ja kaupan alueiden keskittymien selvittämistä.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista. Maanalainen yleiskaavaluonnos perustuu lainvoimaisiin maakuntakaavoihin, mutta sen laatimisessa on otettu huomioon myös valmisteilla oleva maakuntakaava. Kaavaratkaisu ottaa huomioon myös Helsingin yleiskaavan 2016.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Helsingin maanalaisen yleiskaavan suunnitteluperiaatteet 25.4.2017 kaavan laatimisen pohjaksi.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueella on, lukuun ottamatta Östersundomin aluetta, voimassa Helsingin maanalainen yleiskaava 2011, Helsingin Yleiskaava 2016 ja Helsingin Yleiskaava 2002 niiltä osin kuin korkein hallinto-oikeus kumosi Yleiskaavan 2016. Östersundomin alueella on voimassa Uudenmaan maakuntakaava.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluajana

Kaavaselostuksessa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluajana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin mielipiteisiin. Maankäyttö- ja rakennuslain 66 §:n mukainen Helsingin maanalaisen yleiskaavan aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestettiin 8.6.2017. Viranomaisneuvottelun puheenvuoroissa korostettiin pääkaupunkiseudun kasvuun varautumista myös maan alla.

Viranomaisten kannanotot ja muut mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä suunnitteluperiaatteista kohdistuivat muun muassa maanalaisiin tilavarauksiin, maanalaisten tilojen suunnitteluun, teknisen huollon tunneleihin, maalämpöön, tulviin, rakennettuun ympäristöön, liikenteeseen, olemassa olevien tilojen ja toimintojen huomioimiseen sekä kallion ja louheen käyttömahdollisuuksiin.

28.04.2020

Kannanotoissa ja mielipiteissä esille tuotuja eri toimijoiden maanalaisia tilantarpeita ja muita huomioita on otettu huomioon kaavaluonnoksen valmistelussa. Maanalaista yleiskaavaluonnosta on valmisteltu yhteistyössä eri tilojen haltijoiden sekä viranomaisien kanssa. Tilavarausten laatimisessa on huomioitu hankkeiden suunnittelun vaihe ja tarkkuus. Asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että on laadittu tarvittavat selvitykset sekä suoritettu vaikutusten arviointia tarpeen mukaisessa laajuudessa. Lisäksi on laadittu tarvittavat kaavamääräykset.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta kaavaselostuksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Eija Kivilaakso, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi
Raisa Kiljunen-Siirola, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37209
raisa.kiljunen-siirola(a)hel.fi
Karri Kyllästinen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37347
karri.kyllastinen(a)hel.fi
Anna Pätynen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37110
anna.patynen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Maanalaisen yleiskaavaluonnoksen kartta, päivätty 21.4.2020
- 2 Maanalaisen yleiskaavaluonnoksen selostus, päivätty 21.4.2020
- 3 Maanalaisen yleiskaavan suunnitteluperiaatteet –raportti
- 4 Maankäytön suunnittelu ja maalämpö (Sweco Oy)
- 5 Maanalainen kävely-ympäristö osana viihtyisää kaupunkia (FCG Oy)
- 6 Helsingin maanalaiset tilat; Kaupallinen selvitys (Colliers International Oy)
- 7 Maanalaisten toimintojen yleinen turvallisuusselvitys 2018 (Kalliosuunnittelu Oy Rockplan Ltd ja L2-Paloturvallisuus)
- 8 Päättöhistoria

Oheismateriaali

- 1 Mielipidekirjeet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Otteen liitteet

28.04.2020

Asia/3

Ne mielipiteensä esittä-
neet, jotka ovat ilmoitta-
neet osoitteensa

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 21.04.2020 § 216

Kaupunkiympäristön toimiala Pelastuslaitos Pelastustoimen osasto Pelastusjohtaja
14.06.2017 § 2

Keskushallinto Rakentamispalveluliikelaitos 13.6.2017

Kaupunginmuseo 8.6.2017

Kaupunkisuunnittelulautakunta 25.04.2017 § 188

28.04.2020

Asia/4

§ 224

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle Pyöräliikenteen kehittämissuunnitelman 2020–2025 hyväksymiseksi ja ohjeellisena noudatettavaksi

HEL 2020-003674 T 08 00 04

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Risto Rautava: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Oskari Kaupinmäki, liikennesuunnittelija, puhelin: 310 22589
oskari.kaupinmaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Pyöräliikenteen kehittämissuunnitelma 2020-2025

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta esittää kaupunginhallitukselle Pyöräliikenteen kehittämissuunnitelman 2020–2025 hyväksymistä ja ohjeellisena noudatettavaksi sekä suunnitelman toimenpiteiden toteuttamista kunkin vuoden talousarvion mahdollistamassa laajuudessa.

Tiivistelmä

Helsingin tavoitteena on olla maailman toimivin kaupunki. Kaupunkistrategian mukaan Helsinki tavoittelee myös hiilineutraaliutta vuoteen 2035 mennessä. Pyöräliikenteen kehittämisellä voidaan edistää merkittävästi molempien tavoitteiden saavuttamista. Pyöräliikennettä edistetään, koska sillä saavutetaan aikasäästöjä, tehokkaampaa tilankäyttöä, terveyshyötyjä, ympäristöetuja, taloudellisia hyötyjä ja liikenneturvalli-

suuden parantumisesta. Pyöräliikenteen edistäminen ei ole itseisarvo, vaan keino turvallisemman, viihtyisemmän ja toimivamman kaupungin luomiseen sekä tasapainoisen, kaikki kulkumuodot huomioivan liikennejärjestelmän luomiseen.

Pyöräliikenteen kantakaupungin tavoiteverkko hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa vuonna 2012 ja Helsingin edellinen pyöräilyn edistämishjelma kaupunginhallituksessa 2014. Siinä tavoitteeksi asetettiin pyöräliikenteen kulkutapaosuuden kasvu 11 prosentista 15 prosenttiin vuoteen 2020 mennessä. Ohjelmassa esitetyt 25 toimenpidettä painottuivat pyöräliikenteen infrastruktuurin kehittämiseen ja pyöräliikenteen investointitasoa nostamiseen vaihteittain 20 miljoonaa euroon. Pyöräliikenteen kulkutapaosuus ei kuitenkaan ole noussut tavoitteiden mukaisesti, vaikka pyöräliikenteen määrät ovatkin kasvaneet. Suurimaksi syyksi tähän nähdään pyöräliikenteen tavoiteverkon hidastaminen: pyöräliikenteen väyliä ei ole rakennettu tavoitellulla nopeudella. Investointitaso ylittää tavoitteena olleeseen 20 miljoonaa euroon ensimmäisen kerran vuonna 2020.

Tässä pyöräliikenteen kehittämissuunnitelmassa keskitytään erityisesti keinoihin parantaa pyöräliikenteen infrastruktuurin eri osa-alueita. Pyöräliikenteen edistäminen edellyttää lisäksi toimenpiteitä esimerkiksi pyöräilykasvatukseen ja ihmisten aktivointiin liittyvien kokonaisuuksien osalta. Näitä toimenpiteitä suunnitellaan ja toteutetaan myös kaupungin muiden ohjelmien yhteydessä.

Kehittämissuunnitelman ylätavoitteena on, että Helsinki on kaiken ikäisille sopiva ympärivuotinen pyöräilykaupunki, ja pyöräliikenteen kulkutapaosuus on vähintään 20 % vuoteen 2035 mennessä. Se on linjassa Hiili-neutraali Helsinki 2035 -ohjelman pyöräliikennettä koskevien kasvutavoitteiden ja siihen liittyvien päästövähennyspotentiaalinsa kanssa. Pää-tavoitteen saavuttamiseksi on määritetty viisi alatavoitetta, joiden alla on yhteensä 34 toimenpidettä. Alatavoitteena ovat:

1. Pyöräliikenteelle on suorat ja sujuvat reitit, joilla on selkeät risteysjärjestelyt ja jalankulun ja pyöräliikenteen laadukas erottelu
2. Pyöräväylien ja pysäköinnin ylläpito on laadukasta ympärivuotisesti
3. Pyöräliikenne on otettu huomioon työmaan aikaisissa järjestelyissä
4. Pyöräpysäköintipaikkojen ja -palvelujen määrä vastaa kysyntää ja ne ovat laadukkaita
5. Markkinointi ja viestintä edistävät positiivista mielikuvaa pyöräliikenteestä.

Alatavoitteiden toteutuminen edellyttää kaikkien toimenpiteiden toteuttamista. Niillä tavoitellaan pyöräliikenteen tavoiteverkon nykyistä riippämpää toteutumista myös esimerkiksi pikaparannuksia ja pilotteja hyödyntäen. Tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain tavoitekohtaisilla mittareilla ja niistä raportoidaan kaupunkiympäristölautakunnalle. Pyöräliikenteen kehittämisohjelma tullaan jatkossakin päivittämään noin viiden vuoden välein, jotta voidaan arvioida ohjelman edistymistä, päivittää tavoitteita ja etsiä tehokkaimpia toimenpiteitä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Esittelijän perustelut

Nykytila

Helsingissä on edistetty pyöräliikennettä vuodesta 1995, mutta vasta 2010-luvulla toimenpiteitä on tehty aikaisempaa enemmän ja määrätietoisemmin. Vuonna 1995 laadittiin ensimmäinen pyöräliikenteen kaksinkertaistamisohjelma. Vuonna 2003 ohjelmaa tarkistettiin ja tavoitteeksi asetettiin pyöräliikenteen kaksinkertaistuminen vuoteen 2009 mennessä. Brysselin julistuksen allekirjoittaminen vuonna 2009 toi uutta puhtia pyöräliikenteen edistämiseen. Sen myötä pyöräliikenteen kulutapaosuuden tavoite nousi 15 %:iin vuoteen 2020 mennessä. Tätä tavoitetta käsiteltiin laajemmin Helsingin ensimmäisessä poikkihallinnollisessa pyöräliikenteen edistämishjelmassa, joka hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 27.1.2014. Edistämishjelman hyväksyntää edelsi merkittävä väliaskel, kun pyöräliikenteen kantakaupungin tavoiteverkko hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa 22.5.2012. Helsingin kaupunki on näin ollen sitoutunut ja veloitettu toteuttamaan pyöräliikenteen tavoiteverkkoa ja edistämään pyöräliikennettä. Tavoiteverkon kantavana ajatuksena on, että kaikkien määränpäiden on oltava turvallisesti ja helposti saavutettavissa polkupyörällä suorinta mahdollista reittiä pitkin.

Vuoden 2014 pyöräilyn edistämishjelman toimenpiteiden edistymistä arvioitiin vuonna 2015 kaupungin tarkastuslautakunnan arvioinnissa, vuonna 2017 kaupunkiympäristölautakunnassa ja vuonna 2019 tätä ohjelmaa tehtäessä. Kaikissa arvioinneissa johtopäätös on ollut saman suuntainen: pyöräliikenteen olosuhteita on saatu parannettua merkittävästi, mutta parannettavaa on edelleen paljon. Tärkeimmät toimenpiteet pyöräliikenteen edistämiseksi eli infran rakentamisen toimenpiteet eivät olleet lähteneet käyntiin riittävällä nopeudella. Infran kehittämiseksi suunnittelun henkilöresurssit tulee asettaa kansainväliselle tasolle niin, että suunnitelmia saadaan tehtyä riittävä määrä ja investoinnit on mahdollista toteuttaa. Lisäksi tulisi kehittää hankkeiden ohjelmointia, organisointia, johtamista ja vastuiden määrittelyä sekä toimenpitei-

den toteutumisen seurantaan. Tämän lisäksi tulisi myös etsiä ratkaisuja nk. nopeiden ja edullisten toimenpiteiden toteuttamiseen.

Nykyisin Helsingin pyöräliikenteen edistämisen parissa työskentelee yhteensä seitsemän henkilöä, joista yksi on määräaikainen ja kahdella työajasta 50 % on varattu pyöräliikenneasioihin. Muiden maiden pyöräilykaupunkeihin verrattaessa nähdään, että erityisesti henkilöresursseja Helsingissä on selvästi vähemmän. Investointitasossa Helsinki ei ole pahasti jäljessä kansainvälisiä pyöräilykaupunkeja. Erityisesti, jos Helsingin 10 v. investointiohjelmassa pyöräliikenteen hankkeille osoitettu noin 20 milj. euroa vuodessa saadaan käytettyä, ollaan jo lähellä kansainvälistä tasoa. Ero Kööpenhaminan, Amsterdamin ja Helsingin välillä on kuitenkin se, että pyöräliikenteen huippukaupungeissa pääosa pyöräliikenteen infrasta on jo tehty aikaisempina vuosikymmeninä, kun taas Helsingissä tavoiteverkoista puuttuu vielä suurin osa. YK:n suositus sijoittaa 20 % liikennebudjetista pyöräliikenteen edistämiseen tarkoittaisi Helsingissä noin 27 milj. euron vuosibudjettia.

Tavoitteet ja mittarit

Pyöräliikenteen kehittämissuunnitelman ylätavoite on määritelty seuraavasti: Helsinki on kaiken ikäisille sopiva ympärivuotinen pyöräilykaupunki – pyöräliikenteen kulkutapaosuus on vähintään 20 % vuoteen 2035 mennessä. Asetetun tavoitteen mukainen pyöräliikenteen kulkutapaosuus on päästövähennyspotentiaalin edellytyksenä myös Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelmassa. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää nykyisen kulkumuoto-osuuden trendin selkeää muutosta. Pyöräliikenteen kulkumuoto-osuuden välitavoite vuodelle 2025 on 13 %. Välitavoite on saatu asettamalla nykytilan ja tavoitteen välille lineaarinen kasvu.

Ylätavoitteen saavuttamiseksi on määritetty viisi alatavoitetta. Alatavoitteet on muodostettu pyöräilybarometrin perusteella valitsemalla tavoitteita, jotka toteutuessaan saisivat barometriin vastanneet pyöräilemään enemmän. Lisäksi alatavoitteet ovat linjassa aikaisemman kehittämissuunnitelman tavoitteiden kanssa. Alatavoitteiden toteuttamiseksi tarvittavat toimenpiteet on muodostettu yhdessä kaupunkiympäristön asiantuntijoiden, tämän työn ohjausryhmän ja sidosryhmien kanssa. Tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain kaupunkiympäristölautakunnassa tavoitekohtaisilla mittareilla.

Pyöräliikenteen kehittämissuunnitelman alatavoitteet ovat:

1. Pyöräliikenteelle on suorat ja sujuvat reitit, joilla on selkeät risteysjärjestelyt ja jalankulun ja pyöräliikenteen laadukas erottelu
2. Pyöräväylien ja pysäköinnin ylläpito on laadukasta ympärivuotisesti

3. Pyöräliikenne on otettu huomioon työmaan aikaisissa järjestyksissä
4. Pyöräpysäköintipaikkojen ja -palvelujen määrä vastaa kysyntää ja ne ovat laadukkaita
5. Markkinointi ja viestintä edistävät positiivista mielikuvaa pyöräliikenteestä.

Toimenpiteet

Helsingin pyöräliikenteen kehittämishjelma 2020-2025 sisältää 34 toimenpidettä. Toimenpiteet on jaettu alatavoitteittain pyöräväyliin, ylläpitoon, työmaihin, pysäköintiin ja palveluihin sekä viestintään ja markkinointiin. Toimenpiteet on laadittu aikaisemmasta edistämishjelmasta saadun palautteen, pyöräilybarometrin, nykytilan analyysin, sidosryhmätyöpajojen, asiantuntijatyöpajojen ja asiantuntijoiden kanssa käytyjen keskustelujen perusteella.

Tärkeimmäksi toimenpiteeksi on nostettu pyöräliikenteen tavoiteverkon nykyistä ripeämpi toteuttaminen. Pyöräliikenteen tavoiteverkon toteuttaminen on yleensä tarkoittanut katujen kokonaisvaltaisia saneerauksia, jotka ovat laajoja ja aikaa vieviä prosesseja. Mm. tästä johtuen tavoiteverkkoa ei ole saatu rakennettua tavoitellussa aikataulussa. Näin ollen nopeat toimenpiteet otetaan myös keinovalikoimaan, jolloin tavoiteverkon mukaisia järjestelyjä voidaan toteuttaa nykyistä nopeammalla aikataululla ja pyöräliikenteen verkko valmistuisi vähintään yhdenmukaisuuden ja jatkuvuuden osalta mahdollisimman nopeasti. Vuosina 2020-2025 keskitytään erityisesti kantakaupungin tavoiteverkon toteuttamiseen. Kaikki ohjelmassa esitetyt toimenpiteet on kuitenkin suunniteltu niin, että ne ovat toteutettavissa esitetyssä aikataulussa ja ovat niin ikään tärkeitä päätavoitteen toteutumisen kannalta.

Ohjelman vaikutukset

Pyöräliikenteen priorisoiminen kulkumuotona parantaa ja kehittää laajalaisesti kaupungin viihtyisyyttä, elinvoimaa ja liikennejärjestelmän toimivuutta. Lisäksi pyöräilyllä on myönteisiä vaikutuksia ihmisten fyysiseen aktiivisuuteen ja terveyteen ja sitä kautta terveydenhuollon kustannuksiin ja työn tuottavuuteen. Säännöllisen liikunnan liittäminen jokapäiväisiin arkirutiineihin on tuloksellista kansanterveyden edistämistä. Vuoden 2014 pyöräilyn edistämishjelmän yhteydessä luotiin työkalu uusien pyöräliikenneinvestointien hyötyjen ja kustannusten laskemiseen (Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston selvitys 2014:5. Pyöräilyn hyödyt ja kustannukset). Työssä laskettiin baanaverkon rakentamisen hyöty-kustannussuhde 10 ja 20 milj. euron kymmenvuotiselle investointiohjelmalle. Hyöty-kustannussuhteet ovat moninkertaiset tavanomaisiin

tiehankkeisiin verrattuna: kummankin tavoiteskenaarion hyötykustannussuhde on lähellä kahdeksaa. Kokonaisvaikutuksiltaan 20 milj. euron vuosi-investointiohjelma on kuitenkin kannattavampi. Hyödyt koostuvat pääosin terveyshyödyistä sekä aikasäästöistä, jotka johtuvat pyöräilyn nopeutumisesta. Suurimmat kustannuserät ovat onnettomuuskustannukset ja investointikustannukset. Selvityksen mukaan pyöräliikenteen baanaverkon investointien hyötykustannussuhteeksi muodostuu 7,8. Tehtyihin laskelmiin eivät sisälly ylläpidon, työmaiden, pyöräpysäköinnin ja pyöräilyn palveluiden sekä viestinnän ja markkinoinnin toimenpiteet, joilla kansainvälisten kokemusten mukaan on erityisesti infran parannusten kanssa yhtä aikaa tehtynä suuri merkitys pyöräliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvuun ja sitä kautta pyöräilyä saataviin hyötyihin.

Vuorovaikutus

Pyöräliikenteen kehittämisohjelman laatimisen aikana käydyn vuorovaikutuksen tavoitteena oli parantaa Kaupunkiympäristön toimialan henkilökunnan ja ulkoisten sidosryhmien tietoisuutta ja sitoutuneisuutta pyöräliikenteen edistämiseen ja kehittämisohjelman toimenpiteisiin. Lisäksi koko ohjelman laatimisen ajan jatkuneella vuorovaikutuksella pyrittiin varmistamaan tiedonkulku eri osapuolten välillä.

Projektin sisäisen vuorovaikutuksen toimenpiteitä olivat ohjausryhmän ja ydintiimin kokoukset, muut projektin sisäisten sidosryhmien kokoukset, KYMPin johdolle suunnattu kysely sekä KYMPin henkilökunnalle suunnatut tavoite- ja toimenpidetyöpajat. Kutsuttuja tahoja olivat KYMPin asiantuntijat. Projektin alkuvaiheessa toteutetusta sisäisestä kyselystä saatua informaatiota hyödynnettiin projektin lähtötilanteen kartoittamisessa ja tavoite- ja toimenpidetyöpajoissa syntyneitä materiaalia hyödynnettiin kehittämisohjelman alatavoitteiden ja toimenpiteiden määrittelyssä. Lisäksi KYMPin asiantuntijoita kuultiin erikseen toimenpiteitä muodostettaessa ja henkilökuntaa tiedotettiin yleisesti organisaation sisäiseen viestintäkanavaan nostetuilla uutisilla.

Ulkoisessa vuorovaikutuksessa sidosryhmien edustajia kutsuttiin projektin tavoite- ja toimenpidetyöpajoihin sekä järjestettiin sidosryhmille tiedottava ja osallistava seminaari ja kaikille kaupunkilaisille avoin asukastilaisuus. Kutsuttuja tahoja olivat kaupungin muiden toimialojen ja liikelaitosten henkilökunta, liikenneviranomaiset, liikennealan järjestöt, muut asiasta kiinnostuneet organisaatiot sekä kaupungin asukkaat. Ulkoisille sidosryhmille järjestetyn seminaarin tarkoituksena oli jakaa tietoa pyöräliikenteen nykytilanteesta ja kehittämisohjelman tavoitteista sekä lisätä yhteisymmärrystä eri tahojen välillä. Tilaisuudessa keskusteltiin asioista, joita ulkoiset sidosryhmät pitävät ohjelman tavoitteiden toteutumisen kannalta erityisen tärkeinä sekä pohdittiin sidosryhmäor-

ganisaatioiden mahdollisuuksia edistää tavoitteiden toteutumista. Brygassa järjestettyjen asukasiltojen tarkoituksena oli tarjota kaupunkilaisille mahdollisuus kertoa heidän odotuksistaan, tarpeistaan ja tavoitteistaan pyöräliikenteen edistämiseen ja kaupunkikehitykseen liittyen. Sidosryhmäseminaarin ja asukastilaisuuksien tuloksia hyödynnettiin ohjelman toimenpiteitä muodostettaessa.

Lisäksi ohjelman laatimistyön alkuvaiheessa järjestettiin tapaaminen Helsingin polkupyöräilijöiden (HePo ry) kanssa. Yhdistyksen näkemyksiä käytettiin apuna erityisesti ohjelman tärkeimpien asiakokonaisuuksien määrittelyssä.

Ohjelman toteutus ja seuranta

Toimenpideohjelman kaikista 34 toimenpiteestä priorisointi- ja toteuttamisohjelman laatiminen ja toteuttaminen kantakaupungin tavoiteverkolle ja baanaverkolle (toimenpide 5) on kiireellisin ja tärkein. Ohjelma tarvitaan, jotta pyöräliikenteelle investointiohjelmassa osoitettu rahoitus saadaan käytettyä pyöräliikennettä parhaiten edistäviin kohteisiin ja investoinneista saadaan näin paras hyöty. Toteuttamisohjelman laatimisessa otetaan lisäksi huomioon mm. verkon rakentuminen käyttäjän kannalta riittävän suurissa ja loogisissa kokonaisuuksissa.

Kaikille toimenpiteille on ohjelmassa esitetty toteutusvuosi. Ohjelman toimenpiteet suositellaan toteutettavaksi esitetyllä aikataululla, koska tutkimusten mukaan usean toimenpiteen yhtäaikaisella toteuttamisella on suurempi vaikutus kuin yksittäisillä toimenpiteillä erikseen. Pyöräliikenteen kulkumuoto-osuuden tavoitteen mukainen kasvu edellyttää muutoksia prosessissa ja sitä kautta useita yhtäaikaisia toimenpiteitä. Toimeenpano edellyttää myös riittävien henkilöresurssien osoittamista.

Pyöräliikenteen edistämistä varten on perustettu koordinoitiryhmä, jonka tehtäväksi asetetaan tämän pyöräliikenteen kehittämisohjelman toimeenpanon seuranta. Lautakunnalle esitetään seurantatiedot vuosittain. Lisäksi tavoitteiden toteutumisen tilannekatsaus julkaistaan pyöräilykatsauksessa.

Pyöräliikenteen kokonaisvaltainen edistäminen edellyttää infrastruktuuriin ja pyöräliikenteen palveluihin liittyvien kehittämistoimenpiteiden lisäksi myös muiden kaupungin palvelukokonaisuuksien vastuulla olevien pyöräliikenteeseen liittyvien asioiden kehittämistä. Tällaisia ovat mm. kasvatukseen, myönteiseen markkinointiin, liikuntapalveluihin ja terveydenhoitoon liittyvät kokonaisuudet. Helsingin kaupungin muiden palvelukokonaisuuksien tulisi kartoittaa nykytila ja mahdollisuudet pyöräliikenteen edistämiseen ja tehdä suunnitelma pyöräliikenteen kehittämistoimenpiteistä. KYMP tekee mielellään yhteistyötä muiden palvelukokonaisuuksien kehittämisohjelmien laatimisessa.

28.04.2020

Asia/4

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Oskari Kaupinmäki, liikennesuunnittelija, puhelin: 310 22589
oskari.kaupinmaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Pyöräliikenteen kehittämissuunnitelma 2020-2025

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 21.04.2020 § 217

Postiosoite

PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite

Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin

09 310 1691

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI06 8000 1200 0626 37

Alv.nro

FI02012566

§ 225

Päästötön työmaa Green Deal -sopimuksen solminen ympäristöministeriön kanssa

HEL 2020-004753 T 00 01 06

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti merkitä tiedoksi ”Päästötön työmaa Green Deal”- sopimuksen. Helsingin kaupungin puolesta sopimuksen allekirjoittaa pormestari.

Päästötön työmaa Green Deal -sopimus on vapaaehtoisuuteen perustuva sopimus ympäristöministeriön kanssa, jonka tarkoituksena on kannustaa kuntien hankintayksiköitä päästöjen vähentämiseen työmaille. Ensimmäisessä vaiheessa Päästöttömän työmaan Green Dealin ovat lähdössä mukaan Helsingin, Espoon, Vantaan ja Turun kaupungit. Sopimuksen tavoitteena on vähentää hankintayksikköjen työmaille syntyviä päästöjä pitkäjänteisesti julkisten hankintojen avulla. Sopimuksen tavoitevuosi on 2030. Sopimuksessa on määritelty välitavoitteet päästöttömiin työmaihin siirtymiseksi aina vuoteen 2030 asti. Ensimmäisessä vaiheessa on tarkoitus siirtyä fossiilivapaisiin työmaihin ja sen jälkeen vähitellen sähköisten työkoneiden käyttöön. Helsingin kaupungin pormestarin on tarkoitus allekirjoittaa sopimus ympäristöministeriön kanssa 11.6.2020. Helsingissä tämä koskee etenkin kolmea hankintayksikköä eli kaupunkiympäristön toimialaa, Helsingin kaupungin liikennelaitosta (HKL) ja Rakentamispalvelu Staraa.

Sopimuksen sisältö on hyvin linjassa Helsingin kaupungin omien tavoitteiden, esimerkiksi Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman kanssa. Kaupunkiympäristön toimialan rakennuttamisessa ollaan jo pilotoimassa päästöttömän työmaan konseptia ja siellä on järjestetty urakoitsijoille markkinavuoropuhelu, jossa käsiteltiin päästöttömän työmaan tulevia kalustovaatimuksia.

Käsittely

Kaupunkiympäristölautakunta päätti käsitellä toimialajohtajan seitsemän kokouksen esityksen kokouksen viidentenä asiana.

Asian aikana kuultavana oli ympäristösuunnittelija Mia Malin. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

28.04.2020

Asia/7

Mia Malin, ympäristösuunnittelija, puhelin: 310 32050
mia.malin(a)hel.fi

Liitteet

1 Päästöttömät työmaat_green deal_sopimusluonnos_19032020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Mia Malin, ympäristösuunnittelija, puhelin: 310 32050
mia.malin(a)hel.fi

Liitteet

1 Päästöttömät työmaat_green deal_sopimusluonnos_19032020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

28.04.2020

Asia/8

§ 226

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle, Kannelmäen Pasuunakuja 1:n tarkistettu asemakaavan muutosehdotus (nro 12612)

HEL 2017-010959 T 10 03 03

Hankennumero 0740_52

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 28.4.2020 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12612 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 33. kaupunginosan (Kaarela, Kannelmäki) korttelin 33092 tonttia 2.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluaikana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävillä-oloaikana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Sörnäistenkatu 1 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijoilta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
  - o Kiinteistö Oy M2-Kodit: 5 000 euroa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Lotta Aulamo, arkkitehti, puhelin: 310 22792
lotta.aulamo(a)hel.fi
Taina Toivanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37433
taina.toivanen(a)hel.fi
Mikko Tervola, insinööri (teknistaloudelliset asiat), puhelin: 310 44131

28.04.2020

Asia/8

mikko.tervola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12612 kartta, päivätty 28.4.2020
- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12612 selostus, päivätty 28.4.2020, päivitetty Kylk:n 28.4.2020 päätöksen mukaiseksi
- 5 Havainnekuva, 28.4.2020
- 6 Tilastotiedot
- 7 Tehdyt muutokset
- 8 Vuorovaikutusraportti, 28.4.2020
- 9 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Kustannusten osalta Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Otteet

Ote

Hakija

Ne mielipiteensä esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

Ne muistutuksen esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Liite 7

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 8

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos koskee Kannelmäen aseman läheisyydessä, osoitteessa Pasuunakuja 1 sijaitsevaa asuinkerrostalotonttia 33092/2. Kaavaratkaisu mahdollistaa kahden uuden, purettavia rakennuksia suuremman, 4- ja 5-kerroksisen asuinkerrostalon rakentamisen hyvien

joukkoliikenneyhteyksien ja raideliikenteen varrelle lähellä alueellisia lähipalveluja. Tavoitteena on sovittaa uudisrakennusten ilme osaksi alueen kaupunkikuvaa. Tätä ohjataan kaavamääräyksin, jotka koskevat mm. rakennusten julkisivujen värejä, parvekkeita ja puun käyttöä rakennusmateriaalina, pihajärjestelyjä ja tontin liittymistä ympäristöön sekä rakennusten maantasokerrosten avoimuutta ja asuntopihojen rakentamista. Korttelin pysäköinti säilyy nykyisellä sijainnillaan.

Uutta asuinkerrosalaa tulee 2 290 k-m². Asukasmäärän lisäys on arviolta n. 60 asukasta. Alueen korttelitehokkuus kaavamuutoksen jälkeen on noin $e = 1,56$. Alueen korttelitehokkuus ilman kaavamuutosta on noin $e = 1,04$.

Helsingin kaupunki omistaa korttelialueen. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamista. Kaavaratkaisu on Helsingin yleiskaavan 2016 mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Pasuunakuja 1:n kaavamuutosalueen naapurusto, matalahkojen lamellicherrostalojen alue, on rakennettu pääosin 1970-luvulla. Alueen eteläpuolella kulkee maantason yläpuolella Kehäradan junarata. Kaavamuutosalueella on 3- ja 4-kerroksiset asuinkerrostalot. Tontilla on lisäksi autokatos ja piharakennus. Pysäköinti on järjestetty maantasoon tontin lounaisosassa. Kaava-alue on osa viiden, 1977–78 valmistuneen asuinkerrostalotontin muodostamaa kokonaisuutta. Kokonaisuuteen kuuluvia rakennuksia on korjattu ja muutettu vaihtelevasti. Alueelle 2000-luvun kaavamuutoksien myötä toteutunut rakentaminen on jo jonkin verran muuttanut alueen alkuperäistä kaupunkirakennetta.

Pasuunakuja 1:n rakennusten omistaja on arvioinut nykyisten rakennusten peruskorjauksen teknisesti haastavaksi ja taloudellisesti kannattamattomaksi ja esittänyt rakennusten korvaamista uudisrakennuksilla.

Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 1992. Kaavan mukaan alue on asuinkerrostalojen korttelialuetta.

Helsingin kaupunki omistaa korttelialueen. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia. Kaavaratkaisu nostaa alueen arvoa. Asemakaavamuutos nostaa tontin arvoa ja kaupungille kohdistuvaa maanvuokratuloa.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluajana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluajana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- Väylävirasto
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala (kaupunginmuseo)

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) kannanotto osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistui kaava-alueen eteläpuolella puistossa kulkevaan vesijohtoon (DN300) ja sen vaatimaan suoja-alueeseen. Väyläviraston kannanotto kohdistui junaradan melu-, runkomelu ja tärinähaittojen tapauskohtaiseen huomiointiin kaavan valmistelussa. Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että kaavamuutosalueella on teetetty liikennemeluselvitys sekä runkomelu- ja tärinäselvitys. Liikennemeluselvityksen perusteella on kaavassa annettu kaavamääräykset, joilla varmistetaan viihtyisän asuinympäristön toteuttamisedellytykset. Piha-alueiden osalta ei selvityksen perusteella ole tarvetta meluntorjunnalle. Runkomelu- ja tärinäselvityksen perusteella kohteessa ei esiinny merkittävää runkomelu- tai tärinäriskiä. Lisäksi vesijohdon läheisyys on otettu tontin suunnittelussa huomioon HSY:ltä saatuun ohjeistukseen perustuen ja se on merkitty asemakaavaan tontille osittain ulottuvana maanalaista johtoa varten varattuna alueen osana. Muilla viranomaisilla ei ollut huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja valmisteluaineiston sisältöön.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kaupunginmuseon kannanoton mukaan Pasuunakuja 1:n rakennusten purkaminen uhkaa heikentää alueen arvoja ja kaupunkikuvallista yhtenäisyyttä, mitä kaupunginmuseo pitää valitettavana. Mätäjoen varren suurkorttelin kokonaisuuden kerrotaan säilyttäneen arvonsa ja rakennusten säilymistä osana kokonaisuutta pidetään ensisijaisena. Kannanoton mukaan alueen yhtenäisyys on kuitenkin kärsinyt jo 2000-luvun täydennysrakentamisesta. Kaupunginmuseo kannanoton mukaan tulisi kestävän kehityksen näkökulmas-

ta vaihtoehtoja purkavalle uudistamiselle tutkia. Lisäksi kannanotossa edellytetään rakennushistoriaselvityksen laatimista kohteen osalta. Uudisrakentamisen osalta kaupunginmuseo ei ota kantaa hankkeeseen. Vaikka rakennukset on esitetty purettaviksi, on kannanotossa muuten esitetyt asiasta pyritty ottamaan huomioon kaavaratkaisussa, jossa kaavamääräysten ja merkintöjen avulla on ohjattu uudisrakennusten arkkitehtuuria, pihojen ja pysäköinnin sijoittumista ja järjestelyjä sekä suunnittelualueen käsittelyä alueen kaupunkikuvaan ja ominaispiirteisiin sopiviksi. Lisäksi kaavamääräyksiin on ohjattu ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen liittyviä ratkaisuja, mm. vihertehokkuutta, matala-energiarakentamista ja uusiutuvan energian tuottamista tontilla.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat uudisrakentamisen korkeuteen ja laajuuteen sekä vaikutuksiin naapurustossa, yhtenäisen alueen muuttumiseen ja uudisrakennusten sopeutumiseen olemassa olevaan rakennettuun ympäristöön, kiinteistöjen tasavertaiseen kohteluun, vieraspysäköinnin ja liikenteen järjestämiseen sekä linnuston elinolosuhteisiin. Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että uudisrakennusten arkkitehtuuria on kaavamääräyksiin sovitettu yhteen alueen olemassa olevan rakennuskannan kanssa.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 7 kpl. Mielipidekirjeistä kaksi olivat taloyhtiöiden nimissä laadittuja. Lisäksi suullisia mielipiteitä esitettiin puhelimitse.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §) 10.2.–10.3.2020

Kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä, mistä on ilmoitettu maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 1 muistutus.

Muistutuksessa esitetyt huomautukset kohdistuivat asemakaavoituksen vastineeseen vuorovaikutusraportin kohdassa ”Alueen linnuston olosuhteet” sekä rakennetun ympäristön ja luonnon suhteeseen, näiden jaotteluun, sekä rakentamisen vaikutuksiin luonnonympäristöön.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. HSY:n, Väyläviraston, Helen Sähköverkko Oy:n ja Helen Oy:n lausunnoissa on todettu kaavaratkaisut ja alueen nykytilanne eikä niissä ollut huomautettavaa asemakaavan muutosehdotukseen.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kaupunginmuseon lausunnossa esitetyt huomautukset kohdistuivat asemakaavan uudistamiseen olemas-

28.04.2020

Asia/8

sa olevan ympäristön ja sen arvojen säilymistä edistävällä tavalla. Muuten hankkeesta ei ole muuta lausuttavaa. Kaupunginmuseon lausunnossa nostetaan lisäksi esiin kaupunginmuseon aiemman lausunnon kanta, jossa se on pitänyt tärkeänä kohteen kunnostamista alueen ympäristöarvojen ja kohteen rakennustaiteellisten arvojen näkökulmasta.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- Väylävirasto
- Helen Sähköverkko Oy
- Helen Oy
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala (kaupunginmuseo)

Toimenpiteet julkisen nähtävillälön jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Kaavan tavoitteet huomioon ottaen, kaavaehdotusta ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa julkisen nähtävillälön yhteydessä esitettyjen huomautusten johdosta.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävillälön jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu Tehdyt muutokset -liitteeseen.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Jatkotoimenpiteet

Neuvottelut rakentamisen mahdollisesta täydennysrakentamiskorvauksesta sekä rahoitus- ja hallintomuodoista ovat käynnistetty hakijan kanssa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Lotta Aulamo, arkkitehti, puhelin: 310 22792
lotta.aulamo(a)hel.fi
Taina Toivanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37433
taina.toivanen(a)hel.fi
Mikko Tervola, insinööri (teknistaloudelliset asiat), puhelin: 310 44131

28.04.2020

Asia/8

mikko.tervola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12612 kartta, päivätty 28.4.2020
- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12612 selostus, päivätty 28.4.2020
- 5 Havainnekuva, 28.4.2020
- 6 Tilastotiedot
- 7 Tehdyt muutokset
- 8 Vuorovaikutusraportti, 28.4.2020
- 9 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Mielenpito
- 2 Muistutus

Muutoksenhaku

Kustannusten osalta Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Otteet

Ote
Hakija

Ne mielenpiteensä esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa
Ne muistutuksen esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Liite 7

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 8

Tiedoksi

Kaupunginkanslia/Villeneuve, Sippola-Alho, Lindén, Hakola
Kymp/Hatu/Koski (laskutus)

Päätöshistoria

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

28.04.2020

Asia/8

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 30.3.2020

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 19.9.2019

28.04.2020

Asia/9

§ 227

Vallilassa olevan Bruno Granholmin aukion katusuunnitelman hyväksyminen

HEL 2019-008711 T 10 05 02

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Anni Sinnemäki: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jukka-Pekka Tarkkala, projektinjohtaja, puhelin: 310 37302
jukka.tarkkala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suunnitelmaselostus nro 30340/2
- 2 Suunnitelmapiiirustus nro 30340/2
- 3 Vuorovaikutusmuistio

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä Bruno Granholmin aukion katusuunnitelman nro 30340/2.

Lisäksi lautakunta päättää määrätä, että päätös tulee voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Esittelijän perustelut

Lähtökohdat ja tavoitteet

Bruno Granholmin aukio on uusi katuaukio entisellä VR:n konepaja-alueella, joka on rakentumassa asuin- ja toimitilarakennusten alueeksi. Aukio tulee olemaan kaikille avoin, monikäyttöinen kaupunkitila histo-

riallisten rakennusten läheisyydessä. Vuonna 2019 on tullut tarve sijoittaa päiväkotitoimitukseen Konepajankuja 5. Päiväkodin tontilla ei ole tilaa leikkipihalle, eikä läheisyydessä ole tarkoitukseen sopivaa puistoa. Aukion katusuunnitelmaa muutetaan siten, että leikkipiha voidaan sijoittaa katuaukiolle. Samalla suunnitelmaa ajantasaistetaan.

Katusuunnitelma on voimassa olevan asemakaavan nro 12211 mukainen lukuun ottamatta leikkipihaa. Asemakaavassa aukio on tori. Päiväkodin ja leikkipihan osalta Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi asemakaavasta poikkeamisen 14.1.2020 § 12.

Kaupunki ja NCC Property Development Oy ovat solmineet vuokrasopimuksen päiväkodista. NCC rakentaa leikkipihan kustannuksellaan (Ryja 12.12.2019 § 10).

Suunnitelma

Katusuunnitelma 30340/2 (liite 2) korvaa vuonna 2015 hyväksytyin katusuunnitelman nro 30340/1. Suunnitelma on kuvattu tarkemmin suunnitelmaselostuksessa nro 30340/2 (liite 1).

Aukion itäosaan sijoitetaan päiväkodin suunnitteluohjeen mukainen, aidattu päiväkodin leikkipiha. Leikkipihan toiminnot ryhmitellään erilaisille käyttäjäkunnille sopivaksi. Leikkipihan pintamateriaaleina käytetään turva-alustaa, noppakiveystä ja asfalttia.

Muulta osin aukio toimii monenlaiseen käyttöön sopivana muunneltavana ulkotilana ja sitä voidaan käyttää erilaisten tapahtumien järjestämiseen. Aukio kivetään harmaalla noppakivellä ja harmaalla nupukivellä. Aukiolle jätetään myös nykyisiä betonipintoja ja niillä olevia vanhoja kiskoja. Aukiolle sijoitetaan penkkejä, luonnonkivipaaseja, pyörätelineitä ja aukiolla on tilavaraus city-käymälää varten.

Aukiolla pyritään säilyttämään kaksi nykyistä lehtipuuta. Leikkipihan lounaispuolelle istutetaan viiden lehtipuun rivi varjostamaan leikkipihaa. Aukion koillisreunaan istutetaan neljän lehtipuun rivi.

Aukio valaistaan ripustusvalaisimilla, joiden ripustus kiinnitetään uusiin ristikkopylväisiin. Aukio varustetaan tapahtumasähkökeskuksella ja useilla ristikkopylväiden alaosassa sijaitsevilla sähköpisteillä. Tapahtumasähkökeskuksen lähellä voidaan tilapäisiä wc-kontteja liittää jätevesiviemäriin ja vesijohtoon. Pääosa aukion hulevesistä imeytetään maaperään.

Huoltoliikenne aukiolle tapahtuu Konepajankujalta, joka on rakennettu aikaisemmin. Myös aukion lounaispuolella oleva Konepajanraitti on valmis. Aukiota ympäröivät asemakaavalla suojellut rakennukset, joita

kaikkia ei ole vielä kunnostettu uuteen käyttöön. Koillispuolella sijaitsee rakentamaton toimitilatontti.

Alueelle laaditaan tapahtumakortti, jossa kuvataan käytön periaatteet.

Katuaukio sopeutuu asemakaavan mukaiseen ympäristöönsä ja täyttää toimivuuden, turvallisuuden ja viihtyisyyden vaatimukset.

Vuorovaikutus

Katusuunnittelu on toteutettu yhteistyössä Kaupunkiympäristön toimialan eri palveluiden, Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan varhaiskasvatuksen, Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymän, aukion laidalla kiinteistöjä omistavan Vallilan Ratapiha Oy:n ja päiväkodin toteuttavan NCC Property Development Oy:n kanssa.

Suunnittelun aloitusvaiheessa järjestettiin esittelytilaisuus 14.8.2019 konepajan alueella. Tilaisuudessa kerrottiin päiväkodin tarpeesta, katusuunnitelman muutostarpeesta ja suunnittelun vaiheista.

Katusuunnitelmaluonnokset ovat olleet esillä kaupunkiympäristön Sörnäistenkadun asiakaspalvelupiste Tellingissä ja Helsingin kaupungin internetsivuilla 13.11.–29.11.2019 välisen ajan. Katusuunnitelmaluonnokseen pystyi tutustumaan Uutta kantakaupunkia -tapahtumassa 19.11.2019 Oodissa. Alueen suunnitelmiin, virtuaalimalliin ja katusuunnitelmaluonnokseen pystyi tutustumaan Teollisuuskadun akselin kaavarunkotyön esittelytilaisuuksissa Konepajan alueella 25.-27.11.2019. Tapahtumista julkaistiin tapahtumailmoitukset.

Katusuunnitelma on ollut nähtävillä 11.3.–25.3.2020 välisen ajan. Suunnitelman nähtävillä olosta on ilmoitettu kirjallisesti suunnittelualueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille.

Vuorovaikutusmuistio on liitteenä 3.

Suunnitelmasta ei ole tehty muistutuksia.

Kustannukset ja aikataulu

Katuaukion rakentamiskustannukset ovat yhteensä noin 2 140 000 euroa (alv. 0 %). Kustannukset aukion 9 900 m² pinta-alaa kohti ovat noin 216 euroa/m².

Aukion vuotuiset ylläpitokustannukset ovat noin 24 500 euroa (alv. 0 %). Tällä hetkellä aukiolla ei juurikaan ole kaupungin säännöllistä ylläpitoa.

Katuaukion rakentamiseen on varauduttu kaupunkiympäristölautakunnan talousarvioehdotuksessa vuodesta 2020 alkaen. Aukion itäosa ra-

28.04.2020

Asia/9

kennetaan 2020 ja muu osa ympäröivien hankkeiden mahdollistamassa aikataulussa, arviolta 2021-22.

Katuaukion rakentaminen rahoitetaan talousarvion kohdasta 8 03 02 05. Konepajan alue kuuluu Pasilan projektialueeseen.

Sovelletut säännökset

Maankäyttö- ja rakennuslaki 85 §, 62 §, 202 §, maankäyttö- ja rakennusasetus 41-43 §

Hallintosäntö 16 luku 1 § 2 mom. kohta 11

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jukka-Pekka Tarkkala, projektinjohtaja, puhelin: 310 37302
jukka.tarkkala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suunnitelmaselostus nro 30340/2
- 2 Suunnitelmapiirustus nro 30340/2
- 3 Vuorovaikutusmuistio

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Otteet

Ote

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Tiedoksi

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelu/Haapanen Sami
Hallinto- ja lakipalvelut, tietopalvelut/Krook Tanja

28.04.2020

Asia/10

§ 228

Vuosaassa olevien Mosaiikkiraitin ja Mosaiikkikujan katusuunnitelmien hyväksyminen

HEL 2020-000452 T 10 05 02

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä seuraavat katusuunnitelmat:

- Mosaiikkiraitti nro 31265/1
- Mosaiikkikuja nro 31265/2

Lisäksi lautakunta päätti määrätä tämän katusuunnitelmien hyväksymispäätöksen tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jari Hurskainen, projektipäällikkö, puhelin: 310 21378
jari.hurskainen(a)hel.fi

Liitteet

1	Suunnitelmaselostus nro 31265/1
2	Suunnitelmapiiirustus nro 31265/1
3	Suunnitelmaselostus nro 31265/2
4	Suunnitelmapiiirustus nro 31265/2

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Otteet

Ote
Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti
Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lähtökohdat ja tavoitteet

Mosaiikkiraitti on nykyinen itä-länsi suuntainen jyrkän pituuskaltevuuden omaava jalkakäytävä-pyörätie. Mosaiikkikuja on uusi kaksitasoinen katuyhteys, joka tulee korvaamaan Tyynylaavantien ja Vuosaaren urheilutalon välisen nykyisen n. 90 m pitkän tonttiajoliittymän.

Kadut toteutetaan asemakaavan 12485 mukaisesti, joka on ensimmäinen osa Vuosaaren keskustan täydennysrakentamista. Katusuunnitelmilla mahdollistetaan Vuosaaren lukion rakentaminen Mosaiikkikujan länsipuolelle ja myöhemmin Mosaiikkikorttelin rakentuminen kadun itäpuolelle. Katusuunnitelman myötä Mosaiikkiraitin jalankulku ja pyöräliikenne risteää Mosaiikkikujan autoliikenteen eritasossa, ja Mosaiikkikujan kansitaso yhdessä Vuosaaren lukion kansitason kanssa luo uuden olennaisen reitin Vuosaaren keskustaan Kallahdesta käsin.

Suunnitelma

Mosaiikkiraitti välillä Ulappasilta–Mosaiikkitori suunnitelmapiirustus nro 31265/1 (liite 2)

Nykyinen Mosaiikkiraitti omaa jyrkän V-kirjaimen muotoisen pituuskaltevuuden, jonka matalimmassa kohdassa (+8.9) Vuosaaren urheilutalon huolto- ja pysäköintiliikenne risteää Mosaiikkiraitin. Katusuunnitelmassa jyrkkä pituuskaltevuus poistuu ja katu tulee sijoittumaan koko matkalla noin +13.5 korkotasoon. Katu liittyy itäpäässä Mosaiikkitoriin ja länsipäässä Ulappasiltaan. Vuosaaren lukion pääsisäänkäynti tulee Mosaiikkiraitin puolelle. Pyörätie ja jalkakäytävä erotetaan toisistaan materiaalierolla. Kadulla on huoltoajo sallittu. Mosaiikkiraitti liitetään pensasistutetulla luiskalla Mosaiikkipuistoon ja Vuosaaren urheilutalon tontin tasoon.

Mosaiikkikuja suunnitelmapiirustus nro 31265/2 (liite 4)

Mosaiikkikuja toteutetaan kahteen eri tasoon. Alatasolla on Tyynylaavantien ja Vuosaaren urheilutalon välinen pysäköinti- ja huoltoajoyhteys, mikä alittaa Mosaiikkiraitin alikulun kautta. Alikulun ulkopuolella kansitaso rakennetaan betonipilarien varaan, joiden välistä on ajoyhteys lukion tontille, ja myöhemmin myös kadun itäpuolen kortteliin. Kansitaso on jalankulun ja pyöräliikenteen aluetta, jolla huoltoliikenne on sallittu. Kansitaso liittyy pohjoisessa Mosaiikkiraittiin ja etelässä sekä lännessä Vuosaaren lukion kansitasoon.

Suunnitelmien tarkempi kuvaus ilmenee liitteenä olevista suunnitelmaselostuksista nro 31265/1 (liite 1) ja nro 31265/2 (liite 3).

Kadut sopeutuvat asemakaavan mukaiseen ympäristöönsä ja täyttävät toimivuuden, turvallisuuden ja viihtyisyyden vaatimukset.

Vuorovaikutus

Katusuunnittelu on toteutettu ”Yhteinen kunnallistekninen työmaa” sopimuksen (7.3.2017) mukaisesti yhteistyössä sopimuksen osapuolten kanssa. Sopimuksen osapuolia ovat Helsingin kaupunki, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY), Helen Oy, Helen Sähköverkko Oy, Elisa Oyj, DNA Oyj, Telia Finland Oyj, Auris Kaasunjakelu Oy, Cinia Cloud Oy. Sopimuksen mukaisesti kukin sopimuksen allekirjoittanut osapuoli sitoutuu suunnittelun aikana määrittelemään omat johtotarpeensa kohteessa ja tekemään omaa suunnittelua samanaikaisesti hankkeen etenemisen kanssa. Suunnittelun tavoitteena on aikaansaada rakennushankekohtaiset yhteiset ristiriidattomat suunnittelu-asiakirjat ja selostukset.

Katusuunnitelmaluonnokset ovat olleet esillä kaupunkiympäristön toimialan Sörnäistenkadun asiakaspalvelupisteessä ja Helsingin kaupungin internetsivuilla 6.–19.11.2019 välisen ajan.

Katusuunnitelmat ovat olleet nähtävillä 11.–24.3.2020 välisen ajan. Suunnitelmien nähtävillä olosta on ilmoitettu kirjallisesti suunnittelualueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille.

Suunnitelmista ei ole tehty muistutuksia.

Kustannukset ja aikataulu

Projektista on tehty KVR-urakkasopimus liittyen Vuosaaren lukion elinkaarihankkeeseen YIT Suomi Oy:n ja KYMP/RYA rakennuttaminen - palvelun kesken 15.8.2019. Urakkahinnaksi on sovittu 1 998 000 euroa (alv. 0 %), josta suunnittelun osuus on 132 160 euroa (alv. 0 %).

Katusuunnitelmien yhteydessä tehdyn kustannusarvion mukaan rakennuskustannukset ovat yhteensä noin 1 920 000 euroa (alv. 0 %). Kustannukset jakautuvat kaduittain seuraavasti:

	yhteensä euroa (alv. 0 %)	euroa/m ² (alv. 0 %)
Mosaiikkiraitti	570 000	220
Mosaiikkikuja	1 350 000	1 670

Katujen vuotuiset ylläpitokustannukset ovat noin 14 000 euroa (alv. 0 %). Mosaiikkiraitin ylläpitokustannukset ovat noin 5 500 euroa kalliimmat kuin nykyisin ja Mosaiikkikujan ylläpitokustannukset ovat uuden kadun vuoksi uusia.

Katujen rakentamiseen on varauduttu kaupunkiympäristölautakunnan talousarvioehdotuksessa vuodesta 2020 alkaen.

Hanke rahoitetaan talousarvion kohdasta 8 03 01 01 Uudisrakentaminen.

Sovelletut säännökset

Maankäyttö- ja rakennuslaki 85 §, 62 §, 202 §, maankäyttö- ja rakennusasetus 41-43 §

Hallintosääntö 16 luku 1 § 2 mom. kohta 11

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jari Hurskainen, projektipäällikkö, puhelin: 310 21378
jari.hurskainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suunnitelmaselostus nro 31265/1
- 2 Suunnitelmapiirustus nro 31265/1
- 3 Suunnitelmaselostus nro 31265/2
- 4 Suunnitelmapiirustus nro 31265/2

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Otteet

Ote

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Tiedoksi

Hallinto- ja lakipalvelut, tietopalvelu/Krook Tanja
Rakennukset ja yleiset alueet, tilapalvelut/Grundström Irmeli
Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelu/Haapanen Sami

§ 229

Myyntiperiaatteiden vahvistaminen eräille tonteille (Pasila 17028/2, 3 ja 4)

HEL 2020-004763 T 10 01 01 01

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti

A

- vahvistaa Helsingin Itä-Pasilan asemakaavan muutokseen nro 12391 sisältyvien kahden asuinkerrostalotontin (AK) 17028/2 ja (AK) 17028/3 myyntiperiaatteet liitteen 1 mukaisesti
- oikeuttaa tonttipäällikön myymään Itä-Pasilan asemakaavan muutokseen nro 12391 sisältyvät asuinkerrostalotontit (AK) 17028/2 ja 17028/3 liitteen 1 mukaisesti.

B

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että

- kaupunki vahvistaa Helsingin Itä-Pasilan asemakaavan muutokseen nro 12391 sisältyvän asuinkerrostalotontin (AK) 17028/4 myyntiperiaatteet liitteen 1 mukaisesti
- kaupunki oikeuttaa tonttipäällikön päättämään mahdollisesta kiinteistönkaupan esisopimuksesta ja lopullisesta myynnistä koskien Itä-Pasilan asemakaavan muutokseen nro 12391 sisältyvää asuinkerrostalotonttia (AK) 17028/4 liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anu Kumara, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 34013
anu.kumara(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Myyntiperiaatteet
- 2 Sijaintikartta ja Asemakaavan muutos nro 12391

Muutoksenhaku

Päätöskohdasta A

Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta

Päätöskohdasta B

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai

täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ostaja

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta
Esitysteksti
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Itä-Pasilassa sijaitseville, vapaarahoitteiseen sääntelemättömään vuokra- ja omistusasuntotuotantoon toteutettaville, asuinkerrostaloteille (AK) 17028/2, 3 ja 4 esitetään myyntiperiaatteiden vahvistamista.

Kaupunginhallitus päätti 17.8.2015 (750 §) varata SRV Rakennus Oy:lle ja Kiinteistö Oy Helsingin Asemamiehenkatu 3:lle Helsingin kaupungin 17. kaupunginosan (Pasila) korttelin 17028 tontin 1 kumppanuuskaavoitusta ja asuntohankkeen suunnittelua ja toteutusedellytysten selvittämistä varten 31.12.2018 saakka muun muassa ehdoin, että toimistorakennusten tontille 17028/1 vastaisuudessa osoitettava asuinrakennusoikeus tulee toteuttaa sääntelemättömänä omistus- ja/tai vuokra-asuntotuotantona ilman Hitas-ehtoja siten, että rakennusoikeudesta (kerrosala) enintään noin 50 % voidaan toteuttaa vuokra-asuntotuotantona. Varausalue luovutetaan myymällä käypään arvoon edellyttäen, että kaupungin toimivaltainen toimielin näin päättää. Käypä arvo perustuu ulkopuolisen asiantuntijan antamaan arvioon.

SRV Rakennus Oy:n ja Kiinteistö Oy Helsingin Asemamiehenkatu 3:n yhteinen varaus tonttiin 17028/1 on siirretty yksin SRV Rakennus Oy:lle syystä, että Kiinteistö Oy Helsingin Asemamiehenkatu 3 on sulautunut 11.12.2017 SRV Rakennus Oy:n.

Asemakaavan muutoksen nro 12391 mukainen asuinkerrostalojen korttelialue (AK) 17028 (entinen tontti 17028/1) muodostuu tonttijaon (tunnus 13302) myötä kolmesta kiinteistörekisteriin 10.7.2019 merkitystä tontista 17028/2, 3 ja 4. Tonttien 17028/2 ja 3 rakentaminen on tarkoitus aloittaa keväällä 2020 ja tontin 17028/4 myöhemmin vuonna 2020, joten myyntiperiaatteiden hakeminen on nyt ajankohtaista.

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit-palvelun tontit-yksikkö on tilannut riippumattomalta arvioitsijalta arviolausunnon tonttien 17028/2, 3 ja 4 eri pääkäyttötarkoituksen mukaisten rakennusoikeuksien markkina-

arvoista. Arviolausuntoon perustuen esitetään, että kauppahinta olisi vapaarahoitteisten sääntelemättömän vuokra- ja omistus-asuntotuotantona toteuttavien asuinkerrostalotonttien (AK) 17028/2, 3 ja 4 asuinrakennusoikeuden osalta 900 euroa/k-m² ja liiketilojen tai muiden vastavien tilojen osalta 450 euroa/k-m². Esityksen mukaan tonttien kauppahinnat määräytyvät edellä mainittujen periaatteiden ja toteutettavan asuinkerrosalan mukaan seuraavasti:

- Tontin 17028/2 kauppahinta on yhteensä 2 121 525 euroa (2 284,5 k-m² x 900 euroa/k-m² + 145,5 k-m² x 450 euroa/k-m²).
- Tontin 17028/3 kauppahinta on yhteensä 3 633 975 euroa (3 984,5 k-m² x 900 euroa/k-m² + 106,5 k-m² x 450 euroa/k-m²).
- Tontin 17028/4 kauppahinta on yhteensä 6 849 000 euroa (7 610 k-m² x 900 euroa/k-m²)

Kauppahintoja voidaan pitää kaupungin puolesta hyväksyttävänä ottaen huomioon kohteesta teetetty arviolausunto.

Esittelijän perustelut

Varauspäättös

Kaupunginhallitus päätti 17.8.2015 (750 §) varata SRV Rakennus Oy:lle ja Kiinteistö Oy Helsingin Asemamiehenkatu 3:lle Helsingin kaupungin 17. kaupunginosan (Pasila) korttelin 17028 tontin 1 kumppanuuskaavoitusta ja asuntohankkeen suunnittelua ja toteutusedellytysten selvittämistä varten 31.12.2018 saakka muun muassa seuraavin ehdoin:

- Toimistorakennusten tontille 17028/1 vastaisuudessa osoitettava asuinrakennusoikeus tulee toteuttaa sääntelemättömänä omistaja/tai vuokra-asuntotuotantona ilman Hitas-ehjoja siten, että rakennusoikeudesta (kerrosala) enintään noin 50 % voidaan toteuttaa vuokra-asuntotuotantona.
- Varausalue luovutetaan myymällä käypään arvoon edellyttäen, että kaupungin toimivaltainen toimielin näin päättää. Käypä arvo perustuu ulkopuolisen asiantuntijan antamaan arvioon.

Tonttipäällikkö päätti 6.2.2019 (8 §) jatkaa tontin 17028/1 varausta 31.12.2019 saakka entisin ehdoin. Samalla tonttipäällikkö päätti muuttaa SRV Rakennus Oy:n ja Kiinteistö Oy Helsingin Asemamiehenkatu 3:n yhteisen varauksen tonttiin 17028/1 yksin SRV Rakennus Oy:lle syystä, että kiinteistöosakeyhtiö on sulautunut 11.12.2017 SRV Rakennus Oy:ön.

Ostaja

SRV Rakennus Oy 14.11.2019 toimittaman hakemuksen mukaan asuinkerrostalotontti (AK) 17028/2 myytäisiin Asunto Oy Helsingin Höyrypillille (y-tunnus 2870936-1) ja asuinkerrostalotontti (AK) 17028/3 Asunto Oy Helsingin Vihellykselle (y-tunnus 2870933-7). Tontti 17028/4 myydään myöhemmin SRV Rakennus Oy:lle tai hakemuksessa ilmoitetulle asunto-osakeyhtiölle.

Asemakaava ja tonttitiedot

Kaupunginvaltuuston 14.11.2018 hyväksymän ja 9.1.2019 voimaan tulleen asemakaavan muutoksen nro 12391 mukaan tontit 17028/2, 3 ja 4 kuuluvat asuinkerrostalojen korttelialueeseen (AK). Asemakaavan muutoksen nro 12391 mukainen asuinkerrostalojen korttelialue (AK) 17028 muodostuu kolmesta 10.7.2019 kiinteistörekisteriin merkitystä tontista 17028/2, 3 ja 4.

Korttelin 17028 vuokra-alue on kiinteistölautakunnan päätöksellä 2.11.1976 (1946 §) vuokrattuna 31.12.2030 saakka SRV Rakennus Oy:lle, Kiinteistö Oy Helsingin Asemamiehenkatu 3 ja SRV Rakennus Oy:n sulautumisen johdosta. Helsingin kaupungin rakennusvalvontapalvelut on 16.4.2019 (111 §) myöntänyt purkamisluvan vuokra-alueella sijaitsevan toimistorakennuksen purkamista varten.

Tontin 17028/2 rakennusoikeus on 2 430 k-m², pinta-ala on 857 m² ja osoite Junailijankuja 9a. Tontti 17028/2 on merkitty 10.7.2019 kiinteistörekisteriin.

Tontin 17028/3 rakennusoikeus on 4 090 k-m², pinta-ala on 751 m² ja osoite Kellosilta 8b. Tontti 17028/3 on merkitty 10.7.2019 kiinteistörekisteriin.

Tontin 17028/4 rakennusoikeus on 7 610 k-m², pinta-ala on 1 308 m² ja osoite Asemamiehenkatu 3/Kellosilta 8 a. Tontti on merkitty kiinteistörekisteriin 10.7.2019.

Suunnitelman mukaisesti tonttien 17028/2-3 autopaikat sijoitetaan korttelin 17028 alueelle rakennettavaan pihakannen alaiseen yksityiseen pysäköintilaitokseen. Tontin 17028/4 autopaikat sijoitetaan pihakannen alaiseen pysäköintilaitokseen sekä sopimuksen mukaisesti Itä-Pasilan Pysäköinti Oy:n hallinnoimaan pysäköintihalliin. Korttelin 17028 pihakannen alaisen pysäköintilaitoksen toteuttaja on SRV Rakennus Oy.

Sijaintikartta ja asemakaavakartta nro 12391 ovat liitteenä 2.

Maaperätiedot

Kaupungin käytettävissä olevien tietojen mukaan myytävillä tonteilla ei ole aikaisemmin harjoitettu toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista.

Ehdotetut myyntiperiaatteet

Uusien tontinluovutuslinjausten mukaisesti tontit pääsääntöisesti luovutetaan vuokraamalla. Tontinluovutusperiaatteiden siirtymäsäännösten mukaisesti ennen uusien linjausten hyväksymistä vireille tulleissa hankkeissa noudatetaan vanhoja tontinluovutusperiaatteita. Koska tontit 17028/2, 3, ja 4 on varattu kaupunginhallituksen päätöksellä 17.8.2015 (750 §), on hanke tullut vireillä ennen uusien linjausten hyväksymistä, jolloin aikaisempien tontinluovutusperiaatteiden noudattaminen ja tonttien luovuttaminen myymällä on perusteltua.

Kaupunki on teettänyt ulkopuolisella asiantuntijalla arviolausunnon tonttien 17028/2, 3 ja 4 rakennusoikeuden markkina-arvosta. Ottaen huomioon mainittu arviolausunto sekä varauksensaajan kanssa käydyt neuvottelut, tonttien rakennusoikeuden yksikköhinnaksi esitetään vähintään 900 euroa /k-m² sekä toteutettavien liiketilojen tai muiden vastaavien tilojen osalta perittäväksi kauppahinnaksi 450 euroa/k-m². Esi-tetyt hinnat vastaavat kohteen arviolausuntojen mukaista käypää markkina- ja myyntihintaa, kun huomioidaan saatujen arvioiden keskiarvo ja arviointitarkkuuden vaihteluvälit.

Kauppahintaa korotetaan 1.7.2021 alkaen sen nykyarvon säilyttämiseksi kolmen (3) prosentin suuruisella vuotuisella korolla kaupan tekemiseen asti siten, että korotus lasketaan kaupantekokuukauden loppuun ja korotus pyöristetään lähimpään 1 000 euroon.

Mikäli tontin lopullinen yhteenlaskettu kerrosalan määrä lainvoimaisessa rakennusluvassa ylittää tontin asemakaavaan merkityn rakennusoikeuden määrän tai asemakaavan mukainen rakennusoikeus muutoin ylitetään, kaupungilla on oikeus periä kultakin ylittävältä kerrosneliömetriltä vastaavaa lisäkauppahintaa.

Kauppahintaa ei peritä siltä osin kuin asemakaavamääräykset sallivat asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien rakennuksen pääkäyttötarkoituksen ulkopuolisten tilojen rakentamisen.

Muilta osin tontin tai siitä muodostettavan tontin kaupassa noudatetaan kaupungin normaalisti käyttämiä kiinteistökaupan ehtoja sekä toimivaltaisen viranhaltijan päättämiä lisäehtoja ja tarkentavia kauppahinnan määräytymistä koskevia ehtoja.

Toimivalta

Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin 6-kohdan mukaan kaupunkiympäristölautakunta päättää kiinteistöjen myynnistä kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa. Kaupunginhallituksen päätöksen 18.9.2017 (865 §) mukaan lautakunta päättää kiinteistöjen myynnistä, kun sopimuksen kokonaisarvo on enintään 5 miljoonaa euroa. Kaupunkiympäristölautakunta on siten toimivaltainen päättämään päätöskohdan A myyntiperiaatteista.

Hallintosäännön mukaan tontin myymisestä päättäminen kuuluu kaupunginhallituksen toimivallan piiriin kauppahinnan ollessa yli 5 miljoonaa euroa ja enintään 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anu Kumara, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 34013
anu.kumara(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Myyntiperiaatteet
- 2 Sijaintikartta ja Asemakaavan muutos nro 12391

Oheismateriaali

- 1 Arviolausunto Asemamiehenkatu 3 Catella 2019

Muutoksenhaku

Päätöskohdasta A Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta
Päätöskohdasta B Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote Ostaja
Otteen liitteet Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta
Esitysteksti
Liite 1

Tiedoksi

Kaupunginkanslia/Linden/Nelskylä/Sippola-Alho/Villeneuve
Maka/Make/Kumpula

§ 230

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Atte Harjanteen ym. valtuustoaloitteesta, joka koskee viherkertoimen käyttöä viihtyvyyden, sopeutumisen ja luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi

HEL 2020-001931 T 00 00 03

Hankennumero 5264_186

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Anni Sinnemäki: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Hanna Ikonen, suunnittelija, puhelin: 310 64796
hanna.ikonen(a)hel.fi
Susa Eräranta, tiimipäällikkö, puhelin: 310 32057
susa.eraranta(a)hel.fi
Jouni Heinänen, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37257
jouni.heinanan(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Atte Harjanteen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Viherkerroinmenetelmä on maankäytön suunnittelun ja pihasuunnittelijoiden tarpeisiin valmisteltu työkalu. Helsingin viherkerrointa kehitettiin osana EU-rahoitteista Ilmastokestävä kaupunki (ILKKA) -hanketta vuonna 2014. Menetelmää päivitettiin vuonna 2017 EU-rahoitteisessa

iWater-hankkeessa. Uudessa versiossa hulevesien hallinta sai aikaisempaa suuremman painoarvon. Viherkerroinmenetelmiä oli kehitetty ja käytetty aiemmin muissa kaupungeissa, esimerkiksi Berliinissä ja Torontossa.

Viherkertoimen käyttö on myös yksi toimenpide Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelmassa, jonka kaupunginhallitus on hyväksynyt 10.12.2018. Kaupunkiympäristön toimialan ympäristöohjelman 2019–2021 yhtenä toimenpiteenä on liittää viherkerroin kaikkiin kaupungin omiin tilahankkeisiin osana elinkaariohjausmallia. Kaupunkiympäristölautakunta on hyväksynyt ohjelman 29.1.2019.

Viherkerrointa hyödynnetään lähtökohtaisesti kaikkien uusien tonttien kaavoituksessa sekä uudisrakentamis- että täydennysrakentamiskohteissa koko kaupungin alueella. Asemakaavoissa käytetään sitovaa tonttikohtaista viherkerroinmääräystä. Viherkerroinmääräys on annettu esimerkiksi Oulunkylässä Maaherrantien 34–42:n asemakaavassa ja kantakaupungin täydennysrakentamisessa Töölöntullinkatu 6:n asemakaavassa. Koska laadittavien asemakaavojen tulee olla toteuttamiskelpoisia, selvitetään jo kaavaa valmisteltaessa, onko viherkertoimen tavoiteluku saavutettavissa jatkosuunnittelussa. Jos viherkertoimen käyttö ei ole mahdollista tai se johtaisi kokonaisuuden kannalta epätoivottuihin ratkaisuihin, käytetään viherkertoimen tavoitteiden edistämiseen muita yksilöityjä kaavamääräyksiä, joilla voidaan varmistaa riittävä ja toteuttamiskelpoinen viherrakenne. Tällaisia ovat esimerkiksi määräykset kattopuutarhoista, viherkatoista, istutettavista puista tai tontin säilytettävistä osista. Näitä täydentäviä kaavamääräyksiä on käytetty esimerkiksi Hernesaaren asemakaavassa, jonka lähtökohdat on ratkaistu ja valmistelu aloitettu ennen viherkertoimen käyttöönottoa, ja joka edustaa helsinkiläisittäinkin poikkeuksellisen tehokasta rakentamista. Tarvittaessa tällaisissa tapauksissa voidaan selvittää myös Helsingin tavoitelukua matalamman kaavakohtaisen tavoiteluvun käyttöä.

Rakennusvalvonta valvoo viherkertoimen käyttöä rakennuslupavaiheessa. Mikäli asemakaavassa edellytetään viherkertoimen käyttöä, tulee rakennuslupahakemukseen liittää viherkerrointyökälun tulokortti ja sen perustana toimiva pihasuunnitelma. Lähtökohtana on, että viherkertoimen käytöstä ei myönnetä poikkeamia.

Kaupungilla on käytössään hyvät keinot vaikuttaa viherkertoimen toteutumiseen asemakaavamuutosten ja rakennuslupakäsittelyn kautta, mutta vaikutusmahdollisuudet jo rakennetuilla alueella ovat rajalliset. Viherkertoimen vaikuttavuuden tehostamiseksi voidaan jatkossa selvittää, olisiko käyttövelvoite kirjattavissa määräykseksi kaupungin rakennusjärjestykseen, jolloin ohjausta voitaisiin kohdistaa tietyille alueille tai koko kaupunkiin ilman asemakaavojen muuttamista. Tällä

hetkellä ei ole kuitenkaan tiedossa millä tavalla viherkertoimen käyttämistä voitaisiin edellyttää, valvoa tai kannustaa muissa kuin rakennuslupaa edellyttävien hankkeiden yhteydessä. Viherkertoimen käyttöönotto rakennetuilla alueilla on lähtökohtaisesti mahdollista vain kaavamuu-
tosten kautta.

Viherkertoimen käytöstä kerätään parhaillaan kokemuksia. Tähänastiset kokemukset ovat osoittaneet kehittämistarpeita erityisesti kaikkein tiiveimmillä alueilla, joilla viherkertoimen tavoitelukuun on vaikea päästä.

Tonttia laajemman viherrakenteen varmistamiseksi on kokeiltu alueellisen viherkertoimen käyttöä Kyläsaareissa

[Virtuaalivihreä-hankkeessa.](#)

Jatkossa sen käyttöä on tarkoitus kokeilla myös täydennysrakentamisessa esimerkiksi Malmin keskustassa. Alueellisen viherkertoimen hyötyjen kartoittamista sekä tavoitteiden määrittelyä ja kokemusten keräämistä jatketaan kaupungin eri palvelujen yhteistyönä. Viherkertoimesta on viestitty mm.

[Stadin ilmasto -verkkosivuilla](#)

ja työkalusta on julkaistu

[käyttöohje](#)

suunnittelijoita varten. Viestintää viherkertoimesta ja sen käytöstä saaduista kokemuksista on tarkoitus lisätä, esimerkiksi

[Stadin ilmastoteot -verkkosivuilla.](#)

Helsingin viherkerroinmenetelmää on sittemmin sovellettu myös useissa muissa Suomen kaupungeissa. Kaupunkiympäristön toimiala on valmis edelleen kehittämään viherkerroinmenetelmää ja sen soveltamista kokemusten perusteella.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Atte Harjanne ja 22 muuta valtuutettua ovat tehneet 12.2.2020 seuraavan valtuustoaloitteen:

Viherkerroinmenetelmä on ekologinen suunnittelutyökalu tonttien viherpinta-alan arviointiin. Viherkerroin kuvaa sitä, kuinka paljon tontilla on kasvillisuutta ja vettä viivytettäviä ratkaisuja suhteessa tontin pinta-alaan.

Korkea viherkerroin torjuu ilmastonmuutoksen haittavaikutuksia kasvien viilentäessä taloja ja ehkäistessä ongelmallista tulvimista viemärien kapasiteetin ylittyessä. Tontin viheralueet tukevat myös kaupunkiluonnon monimuotoisuutta, lisäävät elinympäristöjä pölyttäjille ja mahdollistavat esimerkiksi lintujen ja pienpetojen pesimistä. Kaupunkiluonnon monimuotoisuudella on myös terveyshyötyjä asukkaille esimerkiksi allergioiden vähentyessä.

Viherkerrointa on käytetty uusilla asuinalueilla kuten Kuninkaantammessa menestyksekkäästi pihojen vihertämisessä. Luonnon monimuotoisuus ja viheralueiden muut hyödyt ovat kuitenkin vähintään yhtä tärkeitä jo rakennetuilla alueilla. Ottamalla viherkerroin käyttöön koko kaupungissa voidaan tunnistaa ongelma-alueet, keskittyä erityisesti niiden viherrakenteen kehittämiseen esimerkiksi korttelipihojen avulla ja seurata kertoimen kehitystä eri alueilla kaupungin kasvaessa ja tiivisyydessä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupunki selvittää viherkertoimen käytön laajentamista osaksi jo rakennettujen alueiden kaavoitusprosessia, ja edistää sen käyttöä kantakaupungin ja muiden asuttujen alueiden luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 1.5.2020 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Hanna Ikonen, suunnittelija, puhelin: 310 64796
hanna.ikonen(a)hel.fi
Susa Eräranta, tiimipäällikkö, puhelin: 310 32057
susa.eraranta(a)hel.fi
Jouni Heinänen, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37257
jouni.heinanan(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Atte Harjanteen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

28.04.2020

Asia/13

§ 231

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Terhi Koulumiehen ym. valtuustoaloitteesta koskien vi- herrakentamisen lisäämistä Helsingin katukuvaan

HEL 2019-012404 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Anni Sinnemäki: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydäl-
le.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anna Böhling, maisema-arkkitehti: 310 37211
anna.bohling(a)hel.fi
Satu Tegel, suunnitteluasiantuntija, puhelin: 310 38406
satu.tegel(a)hel.fi
Minna Terho, suunnitteluasiantuntija, puhelin: 310 39527
minna.terho(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Terhi Koulumiehen aloite lisää viherrakentamista Helsingin
katukuvaan

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan
lausunnon:

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Helsinkiin lisätään kasvillisuuden
määrää katujen varrella yhteistyössä muiden toimijoiden, kuten yritys-
ten ja järjestöjen kanssa. Kasvillisuuden, kuten puiden, köynnösten ja
kukkaistutusten, todetaan tuovan monia etuja liittyen ilmastonmuutok-
sen torjuntaan, viihtyisyyteen, katupölyn määrän vähentämiseen sekä

elinympäristöjen monipuolistamiseen muun muassa hyönteisten näkökulmasta.

Kaupunki suunnittelee ja toteuttaa kasvillisuutta katutiloihin

Kaupunkiympäristön toimiala suhtautuu myönteisesti puiden, pensaiden ja muun kasvillisuuden istuttamiseen katu ympäristöön ja pyrkii lisäämään niiden istuttamista silloin, kun niille on mahdollista varata tilaa kasvaa ja kehittyä. Kasvillisuus tuottaa monenlaisia hyötyjä, muun muassa luo viihtyisyyttä kaupunkiympäristöön ja sen lisääminen on monesti järkevää. Usein viherrakentamista on helpompi toteuttaa ja ylläpitää isompina viheralueina kuin pieninä erillisinä alueina katutilassa. Useita katupuita ja muuta kaupunkikasvillisuutta koskevia linjauksia ja ohjeita on tehty viime vuosina.

Monilajiset kaupunkipuuistutukset ovat Helsingin erityispiirre. Helsingissä kasvaa tällä hetkellä noin 30 000 katupuuta. Kaupunkipuulinjauksen mukaisesti pyritään asemakaavoituksessa sekä liikenne- ja katusuunnitelmien yhteydessä löytämään paikkoja uusille katupuille, kun se on kaupunkikuvallisten tavoitteiden mukaista ja kadun mitoituksen suhteen mahdollista. Vuosittain uusia katu- ja puistopuita istutetaan yhteensä noin tuhat kappaletta, joista katupuiden osuus on noin 300-400 kappaletta. Vuoden 2019 aikana tehtiin näyttäviä katupuuuistutuksia muun muassa Tyynenmerenkadulle (40 puun monilajinen puuistus) ja Teollisuuskadulle (47 uutta puistolehmusta). Katupuut ovat myös osa metsä- ja puustoista verkostoa, jonka osalta on juuri valmistunut uusi verkostosuunnitelma maankäytön suunnittelun tueksi.

Pensasistuksia käytetään monesti katupuuuistutusten täydentäjinä. Muut kasvityypit, kuten köynnökset, niityt ja kukkaistutukset eivät pääsääntöisesti viihdy puiden varjostuksen vuoksi katupuiden alla, vaan ne tulee sijoittaa mieluummin vähäpuustoisille tai puuttomille katualueille. Köynnökset ovat nykyisin melko harvinaisia katutilassa, mutta niissä on paljon uutta potentiaalia. Hyviä esimerkkejä ovat Arabianrannan Rörstrandinkadun ja Jätkäsaaren Tyynenmerenkadun köynnösistutukset. Paahteisissa kiertoliittymissä ja liikenteenjakajissa voidaan toteuttaa monilajisia ja kukkivia, dynaamisen kasvillisuuden lainalaisuuden noudattavia, istutuksia. Tätä dynaamisen kasvillisuuden suunnittelumallia on pilotoitu Kannelmäen kiertoliittymässä.

Näyttävintä kukintaa saadaan kausikasvi-istutuksilla, joilla tarkoitetaan kukkaryhmien ja istutusastioiden kesäkukkaistutuksia. Helsingin kausikasvilinjauksen mukaisesti (Kausikasvit Helsingissä, 2006) katualueiden kausikasvi-istutukset ovat lähinnä istutusastioissa, mutta esimerkiksi liikenteenjakajissa ja toreilla on myös maapohjaisia kukkaryhmiä. Istutusastioita ja kasviryhmiä sijoitetaan liikenteellisesti tai ihmisten liik-

kumisen kannalta keskeisille paikoille, kuten kokoojakaduille, aukioille, toreille, asemille, ostoskeskusten yhteyteen ja liikenteenjakajiin. Sijoituspaikkoja on eniten kantakaupungin alueella, vaikkakin jokaiseen suurpiiriin sijoitetaan tasapuolisesti näyttäviä kausi-istutusryhmiä. Vuosittain etsitään myös sponsorirahoituksella toteutettavia kohteita. Vuonna 2019 kaupungin toteuttamia kukka-astioita oli kesäaikaan yhteensä noin tuhat kappaletta eri puolilla kaupunkia.

Niittyjen osalta kaupunki on tänä vuonna aloittamassa niittyverkosto-suunnitelmaa, jossa tarkastellaan niittyjen mahdollisuuksia osana kaupunkivihreää. Osallistuva budjetointi -hankkeessa Nurmikoista niityksi tutkitaan myös mahdollisuuksia muuttaa vähäkäyttöisiä nurmikoita niityiksi.

Viherrakentaminen katutilassa vaatii tilaa

Kaupunkiympäristössä kasvillisuuden istuttamisen rajoittavin tekijä on tila. Istutukset kannattaa tehdä siten, että kasvillisuudella on riittävät kasvuedellytykset. Maahan istutettava kasvillisuus vaatii maanalaista tilaa juurien kasvualustaa varten. Kadun alla rajoittavina tekijöinä ovat rakennusten ja rakenteiden perustukset sekä kunnallistekniset johdot ja putket. Useinkaan ei saada sijoitettua puita tai muuta kasvillisuutta, kun kadun alainen alue on täynnä kunnallistekniikkaa tai alue sijaitsee kokonaan kannella.

Kaava-alueilla katupuiden ja muun pysyvän kasvillisuuden istuttaminen määritellään maankäytön ja rakentamisen eri suunnitteluvaiheissa, kuten asemakaavassa sekä liikenne- ja katusuunnitelmissa. Katujen osalta kasvillisuuden istuttamista voidaan lisätä kaavoituksen avulla varamalla uusilla kaduilla tilaa istutuksia varten. Katupuut ja pensaat istutetaan minimissään kolmen metrin levyisiin istutuskaisioihin. Varsinaisen istutuskaisian tilavarauksen lisäksi on varmistettava, miten kasvillisuuden sijoitteluun vaikuttavat kadun muut toiminnot, kuten kunnallistekniikka, huollon ja lumitöiden vaatima tila, eri liikkumismuotojen vaatimukset, kansirakenteet, näkemäalueet, kasvuympäristövaatimukset, kaivuutilat, pysäkit ynnä muut kalusteet, kadunvarsipysäköinti, valaistusratkaisut, liikennemerkkit, ilmajohdot sekä mainostaulut. Lisäksi puilla tulee olla riittävästi etäisyyttä rakennuksiin, jotta latvuksilla on tarpeeksi tilaa kehittyä. Edellä luetelluista tekijöistä johtuen olemassa olevilla kaduilla pysyvän maanvaraisen kasvillisuuden lisääminen on haasteellista ja useimmiten mahdotonta.

Tonteilla kasvillisuuden määrää voidaan ohjata asemakaavoituksen yhteydessä kasvillisuutta säilyttävillä tai niitä istuttamaan ohjaavilla kaavamerkinnöillä tai viherkerroinmääräyksen avulla. Viherkerroinmääräyksessä määritellään tietty korttelialueen vihertehokkuuden tavoiteta-

so numeerisena. Tämä ohjaa rakennuttajan säilyttämään tai istuttamaan tietyn määrän viherrakennetta (esimerkiksi puita) tontin pihasuunnitteluvaiheessa.

Katuja reunustavissa puistoissa kasvillisuuden määrää on helpompi lisätä kuin kaduilla ja tonteilla. Puistoissa on yleensä enemmän tilaa toimintojen kuten leikki-, liikuntapaikkojen ja käytävien tilantarpeesta huolimatta. Kasvillisuuden istutuspaikat ja lajit määritellään puistosuunnitelmassa, joka ohjaa puiston käyttöä, toimintoja ja näkymiä.

Istutusasiat eivät vaadi maanalaista tilaa, joten niiden sijoittelu on helppompaa. Istutusastioiden sijoittelusta ei kaupungilla ole erillistä ohjeistusta. Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen 37 §:n mukaan julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavien rakennelmien koko, rakenne ja ulkoasu on suunniteltava ja rakennettava kunkin alueen kaupunkikuvaan sopivaksi ja siten, etteivät ne muodosta estettä liikkumiselle tai toimimiselle. Lisäksi kaupungin terassiohjeessa on todettu, että välittömästi liiketilan edessä, julkisivussa kiinni olevaa 80 cm levyistä aluetta saa käyttää ulkotarjoiluun korvauksetta. Terassi ei kuitenkaan saa haitata julkisen kaupunkitilan käyttöä, pääsyä kiinteistöön, esteettömyyttä tai liikenneturvallisuutta. Rakennusluvassa osoitetut ja hälytysajoneuvoja tai huoltoajoa varten tarkoitettut kulkuyhteydet tulee säilyttää ajokelpoisina. Kun nämä asiat on huomioitu, ei kiinteistökohtaisten istutusastioiden lisäämiselle ole estettä.

Katukasvillisuutta on ylläpidettävä

Katujen kasvillisuus vaatii jatkuvaa ja säännöllistä hoitoa. Liikenneturvallisuuden kannalta tärkeät näkemäalueet on pidettävä avonaisina kasvillisuuden kaikissa kasvuvaiheissa. Myös katujen tarvittavat lumitilat ja muu talvikunnossapito tulee huomioida. Ylläpidon kannalta laajemmat viherrakentamiskokonaisuudet ovat helppohoitoisempia ja sitä kautta kustannustehokkaampia kuin pienet erilliset kasvillisuusalueet.

Katupuuntaimien kasvaminen elinvoimaisiksi puiksi edellyttää vuosikymmenten ajan kasvutilaa, kasvurauhaa ja kaupunkiympäristössä myös onnistuneita hoitotoimenpiteitä. Istuttaminen on vain murto-osa puun pitkästä elinkaaresta. Mitä rakennetumpaan ympäristöön puut istutetaan, sitä pidempi aika tarvitaan myös hiilensidontaan, sillä katu- ja puistopuiden istuttamisella ja kasvattamisella on yllättävän suuri hiilijalanjälki. Kestää vuosikymmeniä ennen kuin nyt istutetut puuntaimet ovat kasvaneet merkittäviksi hiilen sitojiksi. Nykyiset metsä-, katu- ja puistopuut ovat arvokasta kaupunkiomaisuutta, joiden säilymiseen tulee kiinnittää kaikessa suunnittelussa ja rakentamisessa entistä enemmän huomiota, paitsi viihtyisyyden ja taloudellisuuden, myös hiilitavoitteiden näkökulmasta.

Köynnöksien lisääminen julkisivuissa edellyttää kiinteistön ylläpitoon liittyvien näkökohtien huomioon ottamista. Kadun puolella köynnökset edellyttävät julkisivun eteen viherkaistaa takatöölöläiseen tapaan. Köynnösten käyttö osana tonttialueiden kasvillisuutta on kannatettavaa, kunhan ylläpitoonäkökulma on myös suunniteltu.

Kausikukkaistutusten hoito on kallista, koska niitä on jatkuvasti kasteltava, lannoitettava ja siistittävä. Kausikasvi-istutusten lisääminen edellyttäisi erityisesti niiden hoitoressurssien kasvattamista.

Yhteistyö yritysten ja yhteisöjen kanssa

Kausikasvi-istutusten yhteydessä on tehty jo pitkään yhteistyötä yritysten ja yhteisöjen kanssa. Helsingin ydinkeskustan kahdeksan liikekorttelin kausikasvi-istutukset on toteutettu edellä mainittujen tahojen ti-lauksella. Istutukset toteuttaa ja hoitaa yksityinen yritys, joka määrittelee myös niiden laadun ja tyylin. Kaupungin organisoimassa Hyvä kasvaa Helsingissä- liikkeessä paikallisia yrityksiä kutsuttiin rahoittamaan mukaan istutusastioita muun muassa Malminkartanon asema-aukiolle. Samoin Kauppapuutarhaliitto ja Kansainvälinen kukkasipulikeskus ovat lahjoittaneet useina vuosina kaupungille suuren määrän kukkasipuleita. Näitä on istutettu näkyville paikoille eri puolille kaupunkia.

Yksityisten ja yhteisötoimijoiden toiminta istutusastioiden lisäämiseksi on kannatettavaa. Lisäksi esimerkiksi Kiinteistöliitto, Isännöitsijäliitto ja Puutarhaliitto voisivat yhdessä innostaa kantakaupungin kiinteistöjä vihreiden keitaiden lisäämiseen kortteleiden sisäpihoilla tai pihoilla yleisesti.

Yhteenveto

Viherrakentamisen lisääminen katukuvassa on tavoitteena hyvä ja kannatettava. Kasvillisuuden istuttamista tullaan toteuttamaan sitä koskevien linjausten ja suunnitelmien mukaisesti vain sellaisiin paikkoihin, missä sillä on mahdollisuus kasvaa ja kehittyä. Kaupunkiympäristön toimiala pyrkii kaikessa suunnittelussa ja rakentamisessa ensisijaisesti säilyttämään alueilla jo kasvavaa elinvoimaista kasvillisuutta osana kaupunkimaisemaa. Yhteistyötä yritysten ja yhteisöjen kanssa jatketaan ja se vahvistuu. Helsinki on avoin uusille yritysten ja yhteisöjen ideoille ja ajatuksille katukuvan vihreyden lisäämiseksi.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Terhi Koulumies ja 14 muuta valtuutettua ovat tehneet 27.11.2019 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Me allekirjoittaneet esitämme, että Helsinki lisää kasvillisuuden määrää katujen varrella yhteistyössä muiden toimijoiden, kuten yritysten ja järjestöjen, kanssa. On tutkittu, että puiden istuttaminen on eräs tehokkaimmista keinoista torjua ilmastonmuutosta. Viheralueet lisäävät myös ihmisten viihtyvyyttä kaupunkioiloissa ja vähentävät katupölyn määrää. Kukkaistutukset tuovat lisäksi elinmahdollisuuksia hyönteisille ja monipuolistavat kaupungin ekosysteemiä.

Helsingin katukasvillisuuden lisäämisen voisi toteuttaa kannustamalla taloyhtiöitä ja muita rakennuksia lisäämään julkisivuihinsa viherelementtejä esimerkiksi Lontoon mallin mukaan. Kivijalkakauppoja voisi kannustaa sijoittamaan liikkeen sisäänkäynnin viereen kukkaistutuslaatikon. Kaupunki voisi selvittää mahdollisuudet lisätä jalkakäytävälle viherrakennelmia, istuttaa kaupunkiin lisää puuta esimerkiksi yhteistyössä yritysten ja hyväntekeväisyysjärjestöjen kanssa ja muuttaa paikoittain nurmikkopeitteitä kukkiviksi luonnonkasviniityiksi.

Lontoon kaupunki uutisoi syyskuussa lahjoittavansa asukkaille maksutonta viherkasvien istutussettejä yhdessä hyväntekeväisyystyötä tekevien yritysten kanssa. Tavoitteena on, että lontoolaiset istuttaisivat kaupunkiin enemmän viherkasveja ja kukkia ja auttaisivat tekemään Lontoosta vehreämmän asuin ympäristön. Istutussetit pitävät sisällään istutuspurkin ja kasvin, joka soveltuu kasvamaan esimerkiksi ikkunalaatikossa tai ovensuussa.

Lontoo tiedotti myös lisäävänsä kaupunkiin jopa 95 000 uutta puuta tänä syksynä tavoitteena luoda kaupungille asema "kansallispuistokaupunkina". Sen tiimoilta hyväntekeväisyysorganisaatio lahjoittaa kymmeniä tuhansia puuntaimia paikallisten yhteisöjen ja esimerkiksi koulujen istutettavaksi. Syksyllä järjestetään myös "istuta puu"-teemaviikon tapahtumia.

Puiden istuttaminen on keskeisessä asemassa myös Baker Streetin kaupunginosan "katuarboretumissa". Kaupunginosahanke sisältää puiden ohella myös muunlaista viherrakentamista, kuten pensaiden ja pikkukasvien lisäämistä katukuvaan. Kukkaruukut ovenpielissä ja ikkunoiden alla tuovat kasvillisuutta katutiloihin, joissa puut eivät mahdu kasvamaan. Rakennusten julkisivuihin toteutetaan viherseiniä julkisivusta irti rakennettavan kehikon varassa kiipeävillä köynnöskasveilla.

Pienet viheristutukset ympäri kaupunkia torjuvat ilmastonmuutosta, vähentävät katupölyä ja lisäävät viihtyisyyttä. Kasvit monipuolistavat myös kaupungin ekosysteemiä ja tarjoavat elinympäristöjä perhosille ja muille hyönteisille. Helsinki on jo nyt vehreä kaupunki, mutta voisimme olla sitä vieläkin enemmän. Helsingin kannattaisi lisätä viherrakentamista ja kukkaloistoa varsinkin alueilla, joilla katupölyn määrä on suuri."

28.04.2020

Asia/13

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 13.3.2020 mennessä.

Kaupunginkanslia on myöntänyt lausunnon antamiselle lisäaikaa 15.4.2020 saakka.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anna Böhling, maisema-arkkitehti: 310 37211
anna.bohling(a)hel.fi
Satu Tegel, suunnitteluasiantuntija, puhelin: 310 38406
satu.tegel(a)hel.fi
Minna Terho, suunnitteluasiantuntija, puhelin: 310 39527
minna.terho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Terhi Koulumiehen aloite lisää viherrakentamista Helsingin katukuvaan

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

28.04.2020

Asia/14

§ 232

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Petrus Pennanen ym. valtuustoaloitteesta koskien viih- tyvyyden ja yhteisöllisyyden edistämisestä korttelipihapilotilla

HEL 2020-001118 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Anni Sinnemäki: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydäl-
le.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jussi Luomanen, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö: 310 38626
jussi.luomanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Petrus Pennanen ym. valtuustoaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan
lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että kaupungilla ei ole tällä het-
kellä muita keinoja yhdistää yksittäisiä pihoja suuremmiksi yhteispi-
hoiksi kuin aloitteessa esille nostettu valistuksen tie. Yhteispihan luo-
minen vaatii pihaan rajautuvien asunto-osake- ja kiinteistöyhtiöiden
keskinäistä sopimista yhteisjärjestelyistä ja kustannusten jakautumisesta.
Tällaisten sopimusten laatiminen vaatii juridista erityisosaamista sekä
taloyhtiöiden päätökset. Kaupunki on järjestelmällisesti luopunut ai-
koinaan tehtävävalikoimassa olleesta piha- ja puutarhaneuvonnasta,
sillä apua kantakaupungin kortteleiden ja muiden pihojen suunnitteluun

on hankittavissa yleisesti pihasuunnittelun ammattilaisilta, kuten maisema-arkkitehdeiltä ja -suunnittelijoilta.

Jo valmiiksi rakennettua aluetta pihoiltaan yhteispihalliseksi ei voida muuttaa kaupungin taholta muulla tapaa kuin tekemällä uusi asemakaava ja odottamalla, että sitä toteutettaisiin rakennushanke kerrallaan. Tällainen kaavamuutos vaatii sitä, että kaikki ajateltuun yhteispihaan rajautuvat tontit hakisivat yhtä aikaa mukaan kaavamuutokseen ja sopisivat yhteisistä tavoitteista, joista yksi olisi uuden yhteispihan luominen. Tämä edellyttää taloyhtiöiltä päätöksentekoa ja keskinäistä sopimista. Monen pihaan käyttötarkoitus muuttuisi asemakaavan muutoksen myötä. Useissa kantakaupungin kortteleissa asemakaava ei nykyisinkään salli autopaikkoja piholla, vaikka pihoja käytetään pysäköintiin.

Vuodelta 2007 olevaa Helsingiläinen kerrostalopiha -julkaisua, jonka tarkoituksena on luoda pohjaa uusien yhteisten piha-alueiden asemakaavoitukselle, on mahdollista edelleenkin soveltaen noudattaa suunniteltaessa muutoksia myös oleville korttelipihoille. Julkaisussa todetaan suurkorttelin tarjoavan mahdollisuuden pihatoimintojen joustavaan yhdistämiseen ja pihaan käytön muunteluun tarpeen mukaan.

Vähän aikaa sitten asemakaavoitettujen kortteleiden piha-alueet on usein merkitty asumista palveleviksi, yhteiskäyttöisiksi korttelialueiksi (AH-korttelialue). Tähän merkintään voi sisältyä yhteispihatontteja, yhteisiä vapaa-ajantiloja sekä varastoja jne. Käytännössä tällainen korttelipiha vaatii hallinnoijakseen alueellisen palveluyhtiön, johon AH-tonttia ympäröivät tontit liittyvät. AH-korttelialueita on erityisesti Arabianrannassa, Sörnäistenniemellä ja Sompasaaressa, joissa tonteilla ei ole omaa pihaa-aluetta yhtään tai ei juuri ollenkaan, koska yhteispiha sijaitsee AH-tontilla.

Toinen tapa on erilliset, pihalliset tontit. Tällöin asemakaavassa määrätään esimerkiksi, että korttelin piha-alueet tulee rakentaa yhteiskäyttöisiksi. Asemakaavamääräys edellyttää tälle alueelle yhtenäistä pihasuunnitelmaa. Tuolla yhdellä ja yhtenäisellä pihasuunnitelmalla on onnistuneen lopputuloksen kannalta aivan keskeinen merkitys. Esimerkiksi Jätkäsaaressa tämän asemakaavamääräyksen avulla on saatu yhteispihoja asukkaille.

Ensimmäinen askel yhteispihahankkeessa on tällaista pihaa haluavien ja siihen rajautuvien taloyhtiöiden sopiminen erillisten piha-alueidensa hallinnoinnista, vastuista, kustannuksista ja niiden jakautumisesta. Jos muun muassa näistä seikoista päästää sopuun, on tämän jälkeen oikea aika aloittaa pihaan toimintojen ideoiminen ja suunnittelu. Mikäli tällainen sopimus syntyy ja suunnittelu alkaa, kaupunkiympäristön toimiala seuraa hanketta ja tarvittaessa tarjoaa siihen asiantuntemustaan. Tällä

hetkellä ei ole olemassa yhteispihahankkeita edistäviä taloudellisia ohjauseinoja kuin mahdolliset taloyhtiöiden toimintojen rationalisoinnista seuraavat säästöt. Tulevaisuudessa voisi olla mahdollista kehittää tällaiselle tonttien pihoja suuremmaksi korttelipihoja yhdistävälle hankkeelle myös taloudellisia kannustimia esimerkiksi ympäristövaikutusten perusteella.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Petrus Pennanen ja 19 muuta valtuutettua ovat tehneet 29.1.2020 seuraavan valtuustoaloitteen:

Korttelin taloyhtiöiden erillisten pihojen yhdistäminen tarjoaa merkittäviä etuja korttelin asukkaiden terveydelle, viihtyvyydelle, jätehuollolle ja esimerkiksi energiaratkaisuille. Se parantaa kaupunkiluonnon monimuotoisuutta ja myrskykestävyyttä hulevettä viivyttävän kasvillisuuden lisääntyessä. Tontin viheralueet mahdollistavat lisäksi esimerkiksi kaupunkiviljelyn ja pienpetojen pesimisen helpottamisen. Korttelipiha luo sitä ympäröivistä taloista yhteisön, jolla on aiempaa laajemmat tilat virkistäytyä, tutustua ja harrastaa pihallaan. Korttelipiha luo alustan taloyhtiöille rahaa säästävään ja palveluja parantavaan yhteistyöhön esimerkiksi yhteisen jätehuoltopisteen, sähköautojen latauspistokkeiden tai maalämpöpumpun suhteen.

Kaupunki voisi edistää korttelipihoja käytännössä esimerkiksi tukemalla pilottihanketta, jossa yksi korttelipiha toteutetaan kantakaupunkiin tiennäyttäjäksi muille kortteleille. Pilottikortteliin sovelletaan kasvillisuuden määrää mittaavaa viherkerrointa, jonka käyttöönosta jo rakennetulla alueella jätetään erillinen aloite. Pilottikortteli voidaan järjestää esimerkiksi kilpailuna, jossa kantakaupungin korttelit hakevat pilottiroolia. Kaupunki voi pilotissa tarjota asiantuntija-apua pihasuunnittelun vaihtoehtojen kartoittamisessa, josta esimerkiksi kaupungin Forum Virium -kehitysyhtiöllä on kokemusta hulevesi- ja maisemasuunnittelun suhteen.

Pilottikorttelin toteutuksen pohjalta kannattaa laatia taloyhtiöille työkalupakki verkkoon suositelluista käytännöistä pihojen toteuttamiseen. Tämän "Korttelipihan perustamisen ABC:n" toteuttamiseen on tarjonnut apuaan Korttelipihat takaisin! -ry. Ohjeistus voi kertoa myös hankkeen taloudellisesta puolesta laskemalla korttelipihan investoinnin kustannuksia ja pihan yhteisillä palveluilla saavutettavaa säästöä. Hankkeen talouslaskennan yhteydessä voidaan selvittää myös tarvetta ja mahdollisuuksia taloudellisten kannustimien käyttöön korttelipihojen edistämiseksi.

Aloitteen allekirjoittaneet kaupunginvaltuutetut ehdottavat, että kaupunki järjestää pilottihankkeen korttelipihan toteuttamisesta kantakaupunkiin. Pilotin perusteella laaditaan verkkoon ohjeistus taloyhtiöille.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 14.4.2020 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jussi Luomanen, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö: 310 38626
jussi.luomanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Petrus Pennanen ym. valtuustoaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 233

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sandra Hagmanin ym. valtuustoaloitteesta koskien koirapuu- rapuistojen valaistusta

HEL 2019-009100 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupungin tuottamat koirapalvelut on määritelty Helsingin kaupungin koirapalvelulinjauksessa. Yleisten töiden lautakunta hyväksyi linjauksen 11.10.2016, ja se on voimassa vuoteen 2026. Linjauksessa on määritelty tuotettavien maksuttomien ja maksullisten koirapalveluiden määrä sekä laatu- ja palvelutaso. Maksuttomina palveluina kaupunki muun muassa rakentaa ja ylläpitää koirien vapaaseen ulkoiluun tarkoitettuja koiraitauksia, koirien uimarantoja, koirakäymälöitä sekä aitaamattomia koirametsiä. Maksullisina ja luvanvaraisina palveluina tuotetaan yhdistysten ja järjestöjen käyttöön koirien kouluttamiseen ja koiratapahtumiin vuokrattavia tai luovutettavia alueita. Linjauksen tavoitteena on turvata yhtenäiset ja tasapuoliset koirapalvelut kaikille helsinkiläisille.

Linjauksessa on määritelty erityyppisten alueiden varusteiden ja ylläpidon määrä ja laatu- ja palvelutaso. Linjauksessa on yksityiskohtaiset ohjeet muun muassa aidoista ja porteista, valaistuksesta, varusteista sekä kasvillisuudesta.

Valaistuksen osalta ohje on jaettu vakituisiin ja väliaikaisiin koiraitauksiin. Vakituisten koiraitausten valaisemisesta todetaan, että alueelle johtava pääkulkureitti valaistaan, kun se liittyy valaistuun reitti-verkostoon. Sisääntuloalue valaistaan niin, että aitauksen ulkopuolelle kiinnitetyt säännöt ovat luettavissa ja portin kiinnimeno voidaan tarkistaa. Aitauksen sisäpuolella sijaitsevat siivousvälineteline ja jätesäiliö on myös voitava löytää helposti ja ilmoitustaulua on voitava lukea. Valaisinten ja varusteiden keskinäinen sijainti ja valaisinten suuntaaminen järjestetään tarkoituksenmukaisesti. Normaalikokoisten (noin 1500 – 3000 m²) aitauksen yleisvalaistuksen tavoitteena on, että aitaukseen tulija pystyy havaitsemaan, onko alueella ennestään käyttäjiä. Koirien liikkumista täytyy pystyä seuraamaan kohtuullisesti. Laajoja aitauksia (esimerkiksi Rajasaari, Pitkähoski, Uutela) ei välttämättä valaista kauttaaltaan, vaan osa alueesta saattaa jäädä katveeseen varsinkin, jos siellä on paljon puustoa.

Väli aikaisten koira-aitausten valaisemisesta todetaan, että kaavoittamattomilla alueilla tai tonttimilla sijaitsevia väliaikaisia koira-aitauksia ei välttämättä valaista lainkaan, etenkin jos aitaus on etäällä sähkölinjoista ja valaistuksen järjestäminen tulee kalliiksi.

Helsingissä on noin 90 koira-aitausta. Niiden kunto selvitettiin koirapalvelulinjauksen laatimisen yhteydessä vuosina 2015 - 2016. Selvityksessä havaittiin joitain varusteisiin ja valaistukseen liittyviä puutteita ja niitä on saatettu kuntoon. Kunnostustoimia jatketaan käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa. Ongelmallisinta on valaisinten lisääminen aitausten sisäosiin yleisvalaistuksen parantamiseksi. Parin valaisinpylvään ja valaisimen lisääminen koira-aitaukseen maksaa 10 000 - 20 000 euroa. Lisäksi valaisimet tulee päästä huoltamaan nostolava-autolla, mikä edellyttää kuorma-autolle mitoitettuja ajoyhteyksiä ja ajoportteja aitauksiin. Aitausten yleisvalaistusta parannetaan vuosittain muutamissa kohteissa. Uudet koira-aitaukset rakennetaan aina tavoitteiden mukaisiksi.

Kaupunki kehittää koira-aitausten valaistuksen ohjausta häiriövalon vähentämiseksi ja energiankulutuksen pienentämiseksi. Uuden valaistustekniikan myötä aitausten valaistus voidaan osittain tai kokonaan sammuttaa tai tuntuvasti himmentää, kun aitauksessa ei ole käyttäjiä. Valaistus voimistuu täyteen voimakkuuteen liiketunnistimien tai painokytkinten avulla.

Kaupunkiympäristön toimialalla on riittävä tieto koira-aitausten tilasta ja toiminnan ohjeistus on kunnossa. Kaupunkiympäristön toimiala parantaa loppujenkin puutteellisesti valaistujen koira-aitausten valaistukset linjauksen mukaiseksi ja ajoittaa toimenpiteet tuleville vuosille määrärahojen mahdollistamissa puitteissa.

Kaupunkiympäristön toimiala korjaa myös aloitteessa mainittujen koira-aitausten puutteellisen valaistuksen.

Helsingin kaupungin koirapalvelulinjaus ja linjausta täydentävät ohjeet:

https://www.hel.fi/static/hkr/tuote_palvelulinjaukset/koirapalvelulinjaus/Helsingin_kaupungin_koirapalvelulinjaus_tiivistelma.pdf

https://www.hel.fi/static/hkr/tuote_palvelulinjaukset/koirapalvelulinjaus/koirapalvelulinjauksen_palvelukuvaus_ja_ohjeet.pdf

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Juhani Sandström, valaistuspäällikkö: 310 38521
juhani.sandstrom(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sandra Hagmanin aloite koirapuistojen valaistuksesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Sandra Hagman ja 9 muuta valtuutettua ovat tehneet 28.8.2019 seuraavan valtuustoaloitteen:

”Helsingissä on yli 30 000 koiraa. Kaupungin koirien määrä kasvaa ihmisväestöstä nopeammin. Helsingissä on 90 koirapuistoa, ja ne ovat ahtaasti asutussa ja tiiviisti rakennetussa kaupungissa tärkeitä koirien hyvinvoinnin kannalta.

Joissain koirapuistoissa on kuitenkin puutteellinen valaistus tai se puuttuu kokonaan. (Esimerkiksi Keskuspuiston koirapuisto ja Alppipuiston koirapuisto). Tämä aiheuttaa vaaratilanteita, kun koirat eivät näe pimeässä toisiaan ja voivat kokea pimeydessä kohtaamansa lajikumppanit tai heidän omistajansa uhkaavina.

Kysymys ei ole kuitenkaan ainoastaan koirien viihtyisyydestä, vaan siitä voivatko kaikki helsinkiläiset koiranomistajat yhdenvertaisesti käyttää koirapuistojen palveluita. Pelon maantieteen näkökulmasta kaupungin pelkoa tuottavat tilat jakautuvat sukupuolen mukaan ja etenkin naiset kokevat syrjäiset ja pimeät paikat pelottaviksi ja turvattomiksi. Nyt useat koirapuistot ovat tällaisia pimeitä ja syrjäisiä paikkoja, eikä niitä pysty turvallisesti käyttämään pimeinä vuodenaikoina.

Me allekirjoittaneet valtuutetut vaadimme, että Helsingin kaupunki selvittää koirapuistojensa valaistuksen tilanteen ja ryhtyy tarvittaviin toimiin riittävän valaistuksen saamiseksi koirapuistoihin.”

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 24.1.2020 mennessä.

28.04.2020

Asia/15

Kaupunginkanslia on myöntänyt lausunnon antamiselle lisää aikaa
31.3.2020 saakka.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Juhani Sandström, valaistuspäällikkö: 310 38521
juhani.sandstrom(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sandra Hagmanin aloite koirapuistojen valaistuksesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 234

Oikaisuvaatimus lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 13.6.2019 § 193 (kompastuminen)

HEL 2018-008678 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 13.6.2019 (193 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan lakipalvelut-yksikön päällikkö on 13.6.2019 päätöksellään (193 §) hylännyt Tyynenmerenkatu 2 kohdalla 7.8.2018 noin kello 7.30 tapahtuneeseen kompastumiseen liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja niiden perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan vaatimuksensa vahingonkorvauksesta Tyynenmerenkatu 2 kohdalla 7.8.2018 tapahtuneeseen kompastumiseen liittyen. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Perustelut

Lautakunta päätti, että lakipalvelut-yksikön päällikön päätöksen lopputulos pysytetään korjaavin ja täsmentävin perusteluin.

Kaupungin hankkima uusi selvitys osoittaa, että Tyynenmerenkatua ei ole luovutettu yleiseen käyttöön. Katu on kuitenkin ollut valmis ja yleisessä käytössä vahingon tapahtuma-aikaan.

Maankäyttö- ja rakennuslaissa (86.3 §) on säädetty, että kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetussa laissa tarkoitetut velvollisuudet alkavat, kun katu tai kadun osa tyydyttää asemakaavan mukaisen toteutuneen maankäytön tarpeen ja sitä koskeva kunnan päätös (kadunpito päätös) on tehty. Samasta ajankohdasta katsotaan katu luovutetuksi yleiseen käyttöön.

Vahingonkorvausvelvollisuuden syntymistä ei siten tässä tapauksessa ole mahdollista arvioida kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain (31.8.1978/669) nojalla, sillä vahinkopaikan kadunpito velvollisuus ei ole alkanut.

28.04.2020

Maankäyttö- ja rakennuslain (86.1 §) mukaan kadunpitovelvollisuus alkaa, kun asemakaavan mukaisen toteutuneen maankäytön liikennetarve sitä edellyttää eikä kadun rakentamisesta kunnalle aiheutuvia kustannuksia ole pidettävä kohtuuttomina kadun rakentamisella tyydytettävään liikennetarpeeseen verrattuna.

Kaupungilla on ollut maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettu kadunpitovelvollisuus vahinkopaikasta vahingon tapahtumahetkellä. Myös kiinteistö ja katu vahinkopaikan kohdalla ovat kaupungin omistuksessa.

Kaupungin vahingonkorvausvastuuta arvioidaan ko. tapauksessa vahingonkorvauslain nojalla.

Vahingonkorvausoikeudessa syntyneen korostuneen huolellisuusvelvollisuuden alue koskee mm. sekä katujen rakentamista ja kunnossapitoa että kiinteistönomistajan vastuuta.

Kaupungilla on ollut tieto siitä, että urakoitsijan suorituksessa on virhe, joka liittyy kivien korkeusasemiin. Tämä ilmenee vastaanottopöytäkirjasta (2017).

Edellä esitetyn perusteella kaupunki katsoo, ettei kaupunki pysty tässä tapauksessa näyttämään, että hakijan kompastuminen olisi johtunut sellaisesta seikasta, josta kaupunki ei olisi ollut velvollinen huolehtimaan.

Hakijalla on näyttötaakka vahingosta. Hakija ei ole osoittanut, että juuri kompastumisesta olisi aiheutunut vahinkoa. Näin ollen hakijalle ei suoriteta korvausta siitä vahingosta, josta hakija vaatii vahingonkorvausta.

Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta tietoa tai selvitystä, joka antaisi aihetta aikaisemman päätöksen muuttamiseen.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole asiassa vahingonkorvauskorvausvelvollinen.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että lakipalvelut-yksikön päällikön päätöksen lopputulosta ei ole syytä muuttaa.

Sovellettu lainsäädäntö

Maankäyttö- ja rakennuslaki (5.2.1999/132) 83 §, 84 §, 85 §, 86 §.

Vahingonkorvauslaki (31.5.1974/412) 2:1 §.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

28.04.2020

Lisätiedot

Liisa Mäkelä, lakimies, puhelin: 310 22093
liisa.makela(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi sähköpostitse 14.6.2019. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 26.6.2019 eli säädetyssä määräajassa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Liisa Mäkelä, lakimies, puhelin: 310 22093
liisa.makela(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Yksikön päällikkö 13.06.2019 § 193

HEL 2018-008678 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Vahingonkorvausvaatimuksen mukaan hakija on kompastunut 7.8.2018 klo 7.30 Tyynenmerenkatu 2 kohdalla. Kompastumisen aiheutti rikkinäinen katukiveys. Hakijan toimittamien kuvien perusteella on havaittavissa, että kiviä on jonkin verran siirtynyt pois paikoiltaan ja yksittäisiä kiviä mahdollisesti puuttuu kokonaan. Hakija on esittänyt kaupungille vielä yksilöimättömän vahingonkorvausvaatimuksen kivusta ja särystä.

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Helsingissä kadut ja kevyen liikenteen väylät jaetaan kolmeen hoitoluokkaan katuluokituksen sekä väylän vilkkauksen mukaan. Pääkadun ja erittäin vilkkaan liikenteen väylän (I-luokan kadun) päällysteessä ei ole vaurioita yksittäisiä viivahalkeamia lukuun ottamatta ja urasyvyys on vähäinen. Kokoojakadun ja vilkasliikenteisen kevyen liikenteen väylän (II-luokan kadun) päällysteessä voi olla lieviä vaurioita ja se voi olla

kulunut, mutta urasyvyys ei saa olla huomattava. Tonttikadun ja vähäliikenteisen kevyen liikenteen väylän (III-luokan kadun) päällysteessä sallitaan vaurioita kohtuullisin määrin, mutta ne eivät saa aiheuttaa vaaratilanteita. Kadun kunnossapito käsittää muun muassa katurakenteiden kunnossapidon, kuten rikkoutuneen päällysteen korjaamisen tai uudelleen päällystämisen.

Vahinkopaikan jalkakäytävä on luokiteltu kokoojakaduksi ja vilkasliikenteiseksi kevyen liikenteen väyläksi (II-luokan kaduksi). Pelkkä Tyynenmerenkadun kiveyksen lievästi vaurioitunut kunto ja kuoppa siinä ei yksistään aiheuta vahingonkorvausvastuuta kaupungille kadunpitäjänä. Kaupungin vahingonkorvausvastuu aktualisoituu vain, mikäli kaupunki on laiminlyönyt pitää kadun jalankulun tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta ei sääntele tyhjentävästi kaikkea. Katupäällysteiden laatuvaatimuksista mittayksiköissä (cm) ei ole olemassa kaupunkia sitovaa lakia tai normia. Kadunpitäjänä kunta määrittelee yleisen katujen kunnossapidon palvelutason ja siihen liittyvät laatuvaatimukset. Kaupunki on antanut sanalliset määreet laatuvaatimusten tulkinnaalle hoitoluokitusten kuvauksissa. Vahinkopaikan (II-luokan kadun) jalankulun tarpeita tyydyttävä kunto säilyy, mikäli päällyste on kulunut ja siinä esiintyy lieviä vaurioita, ja urasyvyys on vähäisempi kuin huomattava.

Kompastuminen on sattunut alueella, joka on vielä kohtuullisen uusi ja se on osittain vielä rakennettavana. Kiveys, jossa vahinko on sattunut on myös uusi ja sillä on ollut vielä vahingon sattuessa rakennuttajan takuu voimassa. Takuu ei kuitenkaan ole sisältänyt velvollisuutta tarkkaila kiveyksen kuntoa. Helsingin kaupunki on tehnyt korjaustarpeesta ilmoituksen rakennuttajalle 10.8.2019 saatuaan ilmoituksen kiveyksen korjaustarpeesta. Tämän jälkeen kiveys on korjattu. On kuitenkin mahdollista, että kaupungin olisi tullut tarkkailla aluetta huolellisemmin ja näin ollen on mahdollista, että kaupunki on laiminlyönyt velvollisuutta pitää katu tyydyttävässä kunnossa.

Hakijaa ollaan 7.3.2019 pyydetty toimittamaan lääkärinlausunto, jonka perusteella voidaan todeta kompastumisesta aiheutunut vamma sekä siitä aiheutunut kivun ja säryn aste. Hakija on toimittanut tämän jälkeen 28.3.2019 päivätyn lääkärin lausunnon, jonka mukaan särky näyttäisi johtuvan viime kesänä sattuneesta kaatumisesta. Kipu jatkuu edelleen. Lausunnosta ei käy ilmi vamman tarkkaa diagnoosia tai tapahtumapaikkaa tai -aikaa.

Vahingonkorvausvastuu edellyttää tuottamusta tai laiminlyöntiä. Tämän lisäksi laiminlyönnillä ja vahingolla tulee olla syy-yhteys. Hakijan toimittama lääkärinlausunto on päivätty 28.3.2019 eli noin puoli vuotta tapaturman sattumisen jälkeen. Lääkärin lausunnosta ei käy ilmi vamman

28.04.2020

tarkkaa diagnoosia, tapahtumapaikkaa tai -aikaa. Näin ollen yhä jatkuvan kivun ja elokuussa 2018 sattuneen tapaturman syy-yhteyttä ei voida varmasti todeta.

Hakija ei ole esittänyt muita lääkärinlausuntoja koskien kompastumistaan. Näin ollen voidaan olettaa, ettei vamma ole ollut sellainen, joka olisi vaatinut lääkärinhoitoa tapaturman sattumisen jälkeen. Liikennevahingolautakunnan normien ja ohjeiden, henkilövahinkoasiain neuvottelukunnan suositusten ja hakijan vammankuvauksen perusteella kaupunki katsoisi syy-yhteyden olemassa olosta huolimatta aiheutuneen vamman olevan vähäinen henkilövahinko. Tällaisesta vähäisestä henkilövahingosta, joka ei vaadi sairaalahoitoa ja paranee alle kahdessa viikossa ei lähtökohtaisesti makseta korvausta.

Kaupunki katsoo edellä esitetyin perustein, että se on mahdollisesti laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisia velvollisuuksiaan, mutta henkilövahingon ollessa vähäinen ja tapaturman ja yhä jatkuvan kivun ja säryn syy-yhteyden ollessa epäselvä, hakijalle ei suoriteta korvausta kivusta, särystä ja tilapäisestä haitasta.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätös 21.6.2017 § 57

Lisätiedot

Katriina Pönkä, lakimiesharjoittelija, puhelin: 09 310 22765
k ymp.korvausasiat(a)hel.fi

§ 235

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallintopäällikön vahingonkorvauspäätöksestä 13.6.2019 § 22 (liukastuminen)

HEL 2019-003796 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä toimialan hallintopäällikön vahingonkorvauspäätöksestä 13.6.2019 (22 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallintopäällikkö on 13.6.2019 päätöksellään (22 §) hylännyt 27.2.2019 noin kello 15.20 kevyen liikenteen väylällä, joka nousee ylös Viikinportinkadulta Maaherrantielle, tapahtuneeseen liukastumiseen liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja niiden perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan vaatimuksensa vahingonkorvauksesta kevyen liikenteen väylällä, joka nousee ylös Viikinportinkadulta Maaherrantielle, 27.2.2019 tapahtuneeseen liukastumiseen liittyen. Kaupungille 21.3.2019 esitetyn vahingonkorvausvaatimuksen mukaan on hakija liukastunut 28.2.2019 noin kello 15.20 Viikinportinkadun ja Viikintien risteyksessä Maaherrantiellä Helsingissä. Vahingonkorvausvaatimuksen täydennyksessä 6.5.2019 on liukastumispäivää täsmennetty 27.2.2019 noin kello 15.20 tapahtuneeksi Maaherrantien viereisellä ja tämän kanssa samansuuntaisella jalankulkutiellä Viikissä Helsingissä. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Perustelut

Lautakunta yhtyy hallintopäällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin.

Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukselle eli kadun kunnossapitäjän on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn.

Lautakunta viittaa hallintopäällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen sekä ottaa huomioon kunnossapitopiirin antaman uuden selvityksen asiassa. Tiedot GPS järjestelmästä osoittavat luotet-

28.04.2020

tavalla tavalla tarkalla vahinkopaikalla suoritettavat kunnossapitotoimet 26.2.2019, 27.2.2019 ja 28.2.2019. GPS-otteet ovat tämän päätöksen liitteenä.

Tapauksessa saatujen selvitysten nojalla ei ole syytä katsoa, että Helsingin kaupunki olisi laiminlyönyt kunnossapitovelvollisuutensa. Vahinkopaikka on kunnossapidetty hiekoittamalla vahinkopäivänä 27.2.2019 kello 12.48-13.29 välisen ajan. Liukastuminen on tapahtunut noin kaksi tuntia hiekoittamisen jälkeen. Kaupungilta ei olisi voitu edellyttää vahinkopaikan uudelleen hiekoittamista ennen vahinkohetkeä.

Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta tietoa tai selvitystä, joka antaisi aiheita aikaisemman päätöksen muuttamiseen.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa hakijalle aiheutuneesta vahingosta.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että hallintopäällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Hallintolain 64 §:n mukaan asianosainen vastaa hallintoasiassa itse menettelyn ja asian käsittelyn aiheuttamista kustannuksista. Helsingin kaupunki ei ole vastuussa hakijalle aiheutuneista toimeksiantokuluista asiassa.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (31.5.1974/412) 2:1 §.

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (31.8.1978/669) 1–4 §.

Hallintolaki (6.6.2003/434) 64 §.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Liisa Mäkelä, lakimies, puhelin: 310 22093
liisa.makela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)
- 2 Viikinportti 26.-28.2.2019

Muutoksenhaku

28.04.2020

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi kirjeitse 18.6.2019. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 26.6.2019 eli säädetyssä määräajassa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Liisa Mäkelä, lakimies, puhelin: 310 22093
liisa.makela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)
- 2 Viikinportti 26.-28.2.2019

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

Oikaisuvaatimuksen tekijä Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Hallintopäällikkö
13.06.2019 § 22

HEL 2019-003796 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallintopäällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Vahingonkorvausvaatimuksen mukaan hakija on liukastunut 27.2.2019 klo 15.20 kevyen liikenteen väylällä, joka nousee ylös Viikinportinkadulta Maaherrantielle. Vaatimuksen mukaan liukastumisen aiheutti lumi, hiekoittamaton ja jäinen jalkakäytävä. Hakija on esittänyt kaupungille yhteensä 12 187,27 euron korvausvaatimuksen.

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen, kuten jalankulun tarpeet.

Kunnossapitolain mukaan kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suoritusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Helsingissä talvihoidon piiriin kuuluvat alueet on jaettu kunnossapitoluokkiin liikenteellisen merkityksen mukaan. Vahinkopaikan kunnossapito hoidetaan II-luokan mukaisesti. II-luokan kevyen liikenteen väyliltä poistetaan lumi, sohjo ja jää niin, ettei synny liikennettä haittaavaa epätasaisuutta. Liukkaus torjutaan heti I-luokan katujen jälkeen. Toimenpideaika on neljä tuntia, kuitenkin niin, että klo 17-06 satanut lumi poistetaan kello 10 mennessä. Aurauksen lähtökynnys on 5 cm. Liukkauden torjunnan toimenpiteiden osalta toimenpideaika on neljä tuntia, kuitenkin niin, että klo 17-06 aikavälillä ilmenneen liukkauden tuntuvan lisää-

tymisen johdosta liukkaudentorjuntatoimenpiteet tulee olla suoritettu klo 10 mennessä. Liukkaudentorjunnan osalta toimenpideaika alkaa siitä, kun liukkaudessa on tapahtunut tuntuva lisääntyminen.

Ilmatieteen laitoksen mukaan vahinkopäivänä lämpötila on vaihdellut Kaisaniemen mittausasemalla tehdyissä mittauksissa $-0,5^{\circ}\text{C}$ ja $5,7^{\circ}\text{C}$ asteen välillä. Vahinkopäivänä Kaisaniemen mittausasemalla lämpötila on klo 14 ollut $5,3^{\circ}\text{C}$. Sää vahinkohetkellä on ollut poutainen ja selkeä. Vahinkoa edeltäneenä päivänä sään keskilämpötila on ollut $2,1^{\circ}\text{C}$. Myös sitä edeltävien päivien keskilämpötilat ovat olleet plussan puolella. Sateita ei ole esiintynyt vahinkopäivänä eikä sitä edeltäneenä päivänä. Liukkauden tuntuvaa lisääntymistä ei ole ilmennyt. Aorauskyynnys (5 cm uutta lunta) on ylittynyt edellisen kerran 6.2.2019, jolloin vahinkopaikka on aurattu. 7.2.2019 jälkeen lumensyvyys on laskenut päivittäin, ollen vahinkopäivänä 12 cm (26.2.2019/13 cm, 28.2.2019/11 cm). Näin ollen aorauskyynnys ei ole ylittynyt vahinkopäivänä.

Kunnossapitopiiriltä saadun selvityksen mukaan vahinkopaikalla suoritetaan säännöllisesti tarkistushiekoituksia. Tällöin väylällä lisätään hiekoitusta tarvittaessa. Vahinkopaikka on hiekoitettu vahinkopäivänä noin klo 12.50. Vahinkopäivänä sää on ollut aurinkoinen ja lämpötila on pysynyt koko päivän plussan puolella ja tästä syystä hiekoitus on voinut painua pehmenneen jään sisään. Edellisen kerran ennen vahingon sattumista vahinkopaikka on hiekoitettu 26.2.2019 noin klo 9.20 ja vahingon jälkeen väylällä on suoritettu tarkistushiekoitus 28.2.2019 noin klo 9.40.

Vahingonkorvausvastuu edellyttää laiminlyöntiä tai tuottamusta. Lisäksi toiminnan tai laiminlyönnin ja seurauksen välillä on oltava syy-yhteys. Kadun kunnossapitovelvollinen voi vapautua vahingonkorvausvastuustaan, jos hän voi osoittaa, että kunnossapitotyöt on hoidettu asianmukaisesti tai että vallinneet olosuhteet ovat tehneet kunnossapitotyöt hyödyttömiksi tai että kunnossapidosta huolehtiminen olisi vahinkohetken olosuhteissa ollut ylivoimaista.

Vahinkopaikalla on tehty kunnossapitotoimenpiteitä hiekoittamalla vahinkopäivänä. Liukkauden torjuntaa ei ole mahdollista toteuttaa siten, että kadut eivät koskaan olisi liukkaat. Tämä on myös todettu oikeuskäytännössä (KKO:1998:147). Hiekoituksella ei aina voida täysin estää jään aiheuttamaa liukkautta siinäkin tapauksessa, että kunnossapito on ollut asianmukaisella ja kunnossapitolain edellyttämällä tasolla (FINE-001397). Aina on jokin kohta, johon on mahdollista liukastua. Tästä syystä jalankulkijan tulee noudattaa talvella erityistä varovaisuutta. Vahingonkärsijän toimittamista kuvista on nähtävissä, että vahinkopaikan oikeassa reunassa on kaide, jota olisi voinut hyödyntää kulkiessa oike-

28.04.2020

Asia/17

aa reunaa alaspäin. Talviolosuhteissa ei ole poikkeuksellista, että lumen alla voi olla jäätä tai muuta liukkaita.

Vallitsevan oikeuskäytännön mukaisesti ja asiassa saatujen selvitysten perusteella vahinkoaikaan vallinneet sääolot ja suoritettujen kunnossapidon toimenpiteet huomioiden kaupunki katsoo toimineensa huolellisesti ja määriteltyjen toimenpideaikojen puitteissa ja kunnossapitolain mukaisesti. Näin ollen kaupunki ei ole laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisia tehtäviään, eikä ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätös 21.6.2017 § 57

Lisätiedot

Tiia Strömberg, valmistelija, puhelin: 310 39930
k ymp.korvausasiat(a)hel.fi

28.04.2020

Asia/18

§ 236

Kaupunkiympäristölautakunnan alaisten viranomaisten ajalla 16.4.–22.4.2020 tekemien päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen kaupunkiympäristön toimialan viranomaisten 16.4.–22.4.2020 tekemiä päätöksiä.

Kuntalain 92 §:n mukaan toimielimen käsiteltäväksi ei saa ottaa lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita. Otto-oikeutta ei saa siten käyttää mm. maankäyttö- ja rakennuslain mukaisiin poikkeamisasioihin.

Kaupunkiympäristön toimiala

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja

[Päätökset](#)

Maankäyttö ja kaupunkirakenne - palvelukokonaisuus

Asemakaavoitus, eteläinen alueyksikkö, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, tonttipäällikkö

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, tontit, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, asuntotontit, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, yritystontit, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

Liikenne- ja katusuunnittelu, liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö

[Päätökset](#)

Rakennukset ja yleiset alueet - palvelukokonaisuus

Tekninen johtaja

28.04.2020

Asia/18

[Päätökset](#)

Rakennetun omaisuuden hallinta, rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö

[Päätökset](#)

Rakennetun omaisuuden hallinta, palvelutilaverkko, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Tilapalvelut, toimitilavuokraus, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Tilapalvelut, yritysvuokraus, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Tilapalvelut, tukkutori, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Rakennuttaminen, rakennuttamispäällikkö

[Päätökset](#)

Rakennuttaminen, infrayksikkö 1, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Rakennuttaminen, infrayksikkö 2, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Rakennuttaminen, toimitila 1, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Asuntotuotanto, asuntotuotantopäällikkö

[Päätökset](#)

Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus

Kaupunkiympäristön asukas- ja yrityspalvelut, asuntopalvelut, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Kaupunkiympäristön asukas- ja yrityspalvelut, alueidenkäyttö, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

28.04.2020

Asia/18

Kaupunkimittauspalvelut, kiinteistönmuodostus, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Ympäristöpalvelut, ympäristöjohtaja

[Päätökset](#)

Pysäköinninvalvonta ja pysäköintipalvelut, kunnallinen pysäköinninvalvoja

[Päätökset](#)

Hallinto- ja tukipalvelut

Tietohallintopalvelut, tietohallintopäällikkö

[Päätökset](#)

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 16.4.2020

[Päätösasiakirjat](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

28.04.2020

Asia/5

§ 237

Lapinlahden sairaala-alueen varaaminen NREP Oy:lle, sairaalarakennusten myyntiä ja tonttien vuokraamista koskevan esisopimuksen hyväksyminen sekä alueen vuokrausperiaatteiden vahvistaminen

HEL 2020-003694 T 10 01 01 00

Lapinlahdenpolku 8

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian kahdeksi viikoksi pöydälle.

Käsittely

Esteelliset: Noora Laak (hallintolain 28 §:n 1 momentin 5 kohta)

Asian aikana kuultavina olivat erityisasiantuntija Mia Kajan ja projektipäällikkö Juhani Linnosmaa. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Pöydällepanoehdotus:

Anni Sinnemäki: Pyydän asian pöydälle kahdeksi viikoksi.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Mia Kajan, erityisasiantuntija, puhelin: 310 15820
mia.kajan(a)hel.fi
Ilkka Aaltonen, johtava tonttiasiamies, puhelin: 310 36441
ilkka.aaltonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Varausalue
- 2 Varausehdot
- 3 Esisopimus
- 4 Vuokraus- ja osto-oikeusperiaatteet
- 5 Kilpailuohjelma
- 6 Kilpailuehdotus Lapinlahden kevät
- 7 Arviointipöytäkirja

Muutoksenhaku

28.04.2020

Asia/5

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta esittää

A

kaupunginhallituksen elinkeinojaostolle, että liitekartalla 1 osoitettu alue varataan NREP Oy:lle (y-tunnus 2110745-6) Lapinlahden sairaala-alueen konseptikilpailun voittaneen kilpailuehdotuksen ”Lapinlahden kevät” jatkosuunnittelua ja kumppanuuskaavoitusta varten liitteen 2 mukaisin ehdoin.

B

kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus hyväksyisi osaltaan Lapinlahden sairaala-alueen rakennusten myyntiä sekä Lapinlahden sairaala-alueelle muodostettavien tonttien vuokraamista koskevan, liitteenä 3 olevan esisopimuksen.

Lisäksi kaupunkiympäristölautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus oikeuttaa Maaomaisuuden hallinnan tuki -yksikön Sopimukset ja toiminnanohjaus -tiimin tiimipäällikön tai tämän valtuuttaman allekirjoittamaan edellä mainitun esisopimuksen sekä tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä teknisiä korjauksia ja tarkennuksia.

C

kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus vahvistaisi osaltaan Lapinlahden sairaala-alueelle muodostettavien tonttien vuokraus- ja myyntiperiaatteet liitteen 4 mukaisesti.

Tiivistelmä

Kaupunkiympäristölautakunta on päättänyt 11.12.2018, että Lapinlahden sairaala-alueen rakennusten myymiseksi ja alueen kehittämiseksi järjestetään konseptikilpailu. Kilpailun voittajaksi on valittu ehdotus 'Lapinlahden kevät' ja kilpailualue esitetään varattavaksi ehdotuksen takana olevalle NREP Oy:lle hankkeen jatkosuunnittelua ja kumppanuuskaavoitusta varten.

Esittelijän perustelut

Kilpailun järjestäminen

Helsingin kaupungin kiinteistöpoliittisen ohjelman mukaisesti kaupunki luopuu niistä tiloista, joita se ei tarvitse omassa palvelutuotannossaan ja joiden omistamiseen ei liity muita strategisia syitä tai pitkän tähtäi-

men palvelutilatarpeita. Kaupunkiympäristölautakunta on päättänyt 11.12.2018 (§ 646) järjestää konseptikilpailun Lapinlahden sairaala-alueen rakennusten myymiseksi. Kilpailu on ollut kaksivaiheinen. Kilpailuohjelma on liitteenä 5.

Ensimmäisen vaiheen kilpailuehdotukset on pitänyt jättää arvosteltavaksi 31.5.2019 mennessä. Arviointiryhmä on valinnut kilpailun toiseen vaiheeseen kilpailuehdotukset 'Lapinlahden kevät' ja 'Lapinlahti 360'. Kilpailun toinen, niin sanottu neuvotteluvaihe, on käyty syksyllä 2019. Syksyn aikana jatkoon valitut ryhmät on työstäneet luonnossuunnitelmiaan arviointiryhmän antamien jatkosuunnitteluohjeiden mukaisesti kaupungin asiantuntijoiden ohjauksessa.

Lopulliset projektisuunnitelmat sekä tarjoukset sairaala-alueen rakennusten ostamisesta ja alueen tulevien tonttien arvoista vuokranmääritystä varten on tullut jättää arvioitavaksi 10.1.2020 mennessä. Vain ehdotuksen 'Lapinlahden kevät' takana ollut työryhmä on jättänyt projektisuunnitelman ja siihen liittyvän tarjouksen määräaikaan mennessä. Kilpailuehdotus on liitteenä 6.

Kilpailun tavoitteet ja arviointikriteerit

Kilpailun tavoitteena on ollut löytää Lapinlahden sairaala-alueen rakennuksille sellainen ostaja ja kehittäjä, jolla on kaupungin tavoitteiden mukainen visio alueen ja rakennusten uudesta käytöstä sekä tahto ja taloudelliset edellytykset kunnostaa nykyiset suojellut rakennukset ja huolehtia rakennusten kunnosta myös jatkossa.

Kaupungin tavoitteena ja kilpailun lähtökohtana on ollut, että

- Lapinlahden alueen tulee säilyä kaikille avoimena, julkisena puistona.
- Rakennusten käyttö tulee olla pääosin muuta kuin asumista.
- Toiminnan tulee ensisijaisesti sijoittua nykyisiin rakennuksiin.
- Rakennussuojelulla suojeltujen rakennusten ja niiden ympäristön suojelupäätöksen mukainen vaaliminen on alueen kehittämisen lähtökohtana.
- Mahdollinen lisärakentaminen tehdään rajatulle alueelle, suunniteluperiaatteisiin lisärakennusoikeutta ei erikseen merkitä eikä se saa olla asumista.

Kilpailuehdotusten keskeisimmät arviointikriteerit kilpailun toisessa vaiheessa ovat olleet

- Tavoitteiden mukainen avoin ja julkinen toteutusesitys
- Alueen omaleimaisuus ja viihtyisyys, avoimuus
- Alueen identiteettiä ylläpitävät ratkaisut

- Alueen maisema- ja kulttuurihistoriallisten arvojen säilyminen, aluetta elävöittävä toiminta
- Rakennusten suojelun jatkuminen
- Julkisen toiminnan jatkuminen
- Rakennusten toiminnallisuus
  - Kokonaisratkaisun toimivuus
  - Toimintojen sisältö, sijoittuminen ja suhde kokonaisuuteen
  - Huollon ja pysäköinnin toimivuus
  - Mahdollisen täydennysrakentamisen sopeutuminen ympäristöön, laajuus ja tilalaji
- Toteutettavuus
  - Taloudellinen toteutuskelpoisuus
  - Tekninen toteutuskelpoisuus
  - Suunnitteluratkaisun joustavuus
  - Kestävän kehityksen huomioiminen
  - Arvioitu toteutusaikataulu

Arviointiryhmän päätös ja esitys alueen varaamiseksi

Arviointiryhmä on valinnut ehdotuksen 'Lapinlahden kevät' kilpailun voittajaksi ja esittää kaupunkiympäristölautakunnalle ja edelleen kaupunginhallituksen elinkeinojaostolle, että liitekartan 1 mukainen alue varataan NREP Oy:lle kumppanuuskaavoitusta ja hankkeen jatkosuunnittelua varten 31.12.2022 asti. Arviointiryhmän päätöspöytäkirja on liitteenä 7.

Sairaala-alueen rakennusten myyntiä ja tonttien vuokraamista koskevan esisopimuksen hyväksyminen

Kilpailuohjelman mukaisesti voittajan kanssa on neuvoteltu esisopimus rakennusten ostamisesta ja niille muodostettavien tonttien vuokraamisesta. Esisopimus on liitteenä 3.

Esisopimuksen mukaisesti ostaja sitoutuu kunnostamaan rakennukset sekä toteuttamaan muut kilpailuehdotuksen mukaiset toimenpiteet, jotta rakennusten käyttö ja suojelu voi jatkua. Ostaja vastaa kaikista toteuttamisen ja ylläpidon kustannuksista.

Rakennusten myyntihinta perustuu kilpailumenettelyn päätteeksi annettuun ostotarjoukseen ja on 1 000 000 euroa. Ulkopuolisella arviolla on varmistettu, että tarjous vastaa käypää arvoa. Arviokirjassa on arvioitu rakennusten saneeraus- ja muutuskulujen olevan noin 17 000 000 euroa.

28.04.2020

Kilpailun päätteeksi annetun tarjouksen perusteella kaupungin vuosittaiset maanvuokratulot olisivat kilpailuehdotusten mukaisten tonttien osalta noin 788 000 euroa.

Mikäli vuokralainen päättäisi käyttää hotellitontin (kilpailuehdotuksen mukainen Uudisrakennus B) osalta osto-optiota, olisi tontin myyntihinta 7 500 000 euroa ja vuosittaiset maanvuokratulot kaupungin omistukseen jäävien tonttien osalta noin 413 000 euroa.

Kilpailun arviointiryhmä on todennut, että kaupungin talouden kannalta kilpailuehdotuksen liitteenä annettu tarjous Lapinlahden sairaala-alueen rakennusten ostamisesta sekä rakennusten tonttien vuokramäärityksessä käytettävistä pääoma-arvoista on erittäin hyvä.

Sairaala-alueen tonttien vuokraus- ja osto-oikeusperiaatteet

Vuokran määräytyminen

Sairaala-alueen rakennuksille sekä kilpailuehdotuksen mukaisille uudisrakennuksille on tarkoitus osoittaa omat tontit kilpailun jälkeen laadittavassa asemakaavassa. Tonteista peritään vuokraa kaikesta asemakaavaan merkitystä kerrosalasta tai mikäli toteutetaan kaavan sallimaa kerrosalaa enemmän, peritään vuokraa rakennusluvan tai poikkeamis päätöksen osoittamasta/sallimasta kerrosalasta. Vuokrat sidotaan elinkustannusindeksiin.

Asemakaavaan merkittyyn kerrosalaan sisältyvät tekniset ja muut aputilat hinnoitellaan sen mukaan, mitä pääkäyttötarkoitusta ne palvelevat.

Vuokra-ajan alkamisesta päätetään erikseen. Vuokra-aika on 70 vuotta, kuitenkin enintään 31.12.2100 saakka.

Kaupunginvaltuuston päätöksen 1.10.1980 (asia 18) mukaan yritystonttien vuosivuokra on 5 % niiden laskennallisesta hinnasta.

Vuokran määrä

Maanvuokrat esitetään määräytyvän seuraavasti:

	km2	€/km2	€/km2	Perusvuosi- vuokra €	Alkuvuosi- vuokra €
	ind. 100	ind. 1969		ind. 100	(markkinavuokra)
Sairaalan päärakennuksen tontti					
toimisto	3245	25	500	4120	81125
liike	745	23	450	848	16763
hotelli	2850	38	750	5409	106875
sote	651	25	500	824	16275
Venetsia					
toimisto	547	25	500	692	13675
liike	382	38	750	725	14325
Huoltorakennus ja sauna					
liike	392	13	250	248	4900
Terapiatalo					
toimisto	181	25	500	229	4525
Omenapuutalo					
toimisto	82	25	500	104	2050
Jääkellari					
varasto	116	10	200	59	1160
Olkivaja/talli					
varasto	80	10	200	40	800
Kappeli ja ruumishuone					
toimisto	42	25	500	53	1050
Uudisrakennus A					
sote	6000	25	500	7591	150000
Uudisrakennus B					
hotelli	10000	38	750	18978	375000

Hotellitontin vuokraukseen sisältyvä osto-oikeus

Kilpailuehdotuksen mukaisen Uudisrakennus B:n tontti voidaan myydä vuokralaiselle tai tämän määräämälle kaupungin hyväksymälle ostajalle, kun tontille rakennettava hotellirakennus on hyväksytty käyttöönottavaksi.

Kaupunginhallituksen 1.4.2019 (224 §) hyväksymien tontinluovutuslinjausten mukaisesti hotellitontit luovutetaan pääsääntöisesti myymällä tai vuokraamalla osto-oikeuksin.

Ostohinta on 750 €/km² (38 €/km² ind.100).

Arviolausunto

Vuokraus-, osto-oikeus- ja myyntiperiaatteet perustuvat kuntalain edellyttämällä tavalla ulkopuoliseen arviolausuntoon. Lausunnon perusteella tarjoajaa on pyydetty tarkistamaan tarjoustaan. Päivitetystä tarjouksesta voidaan todeta, että esitetyt hinnat vastaavat käypiä arvoja.

Arviokirjat ovat salassa pidettäviä asiakirjoja (Julkl 24 § 1 mom. 20 kohta).

28.04.2020

Asia/5

Toimivalta ja delegointi

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 6 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää kiinteän omaisuuden luovuttamisesta, milloin luovutettavan omaisuuden kauppahinta ylittää 10 miljoonaa euroa. Niin ikään hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto vahvistaa yli 30 vuoden pituisten maanvuokrasopimusten yleiset vuokrausperiaatteet (7 luku 1 § 8 kohta).

Tonttipäällikkö päättää esisopimukseen perustuvien lopullisen kauppakirjan ja vuokrasopimusten hyväksymisestä erikseen sen jälkeen, kun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt po. esisopimuksen ja tonttien vuokrausperiaatteet.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Mia Kajan, erityisasiantuntija, puhelin: 310 15820
mia.kajan(a)hel.fi
Ilkka Aaltonen, johtava tonttiasiamies, puhelin: 310 36441
ilkka.aaltonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Varausalue
- 2 Varausehdot
- 3 Esisopimus
- 4 Vuokraus- ja osto-oikeusperiaatteet
- 5 Kilpailuohjelma
- 6 Kilpailuehdotus Lapinlahden kevät
- 7 Arviointipöytäkirja

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
NREP Oy

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 7

Tiedoksi

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

28.04.2020

Asia/5

Kaupunginkanslia / Villeneuve, Nelskylä, Sippola-Alho, Linden
Kymp/Make/Maanvuokrajärjestelmä

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 21.04.2020 § 218

28.04.2020

Asia/6

§ 238

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Lapinlahden sairaala-aluetta koskevasta rakennussuojeluesityksestä ja Museoviraston lausunnosta

HEL 2019-006524 T 10 03 10

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian kahdeksi viikoksi pöydälle.

Käsittely

Esteelliset: Noora Laak (hallintolain 28 §:n 1 momentin 7 kohta)

Pöydällepanoehdotus:

Anni Sinnemäki: Pyydän asian pöydälle kahdeksi viikoksi.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pia Kilpinen, arkkitehti, puhelin: 310 37443
pia.kilpinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsinki-seura ry:n suojeluesitys 27.5.2019 liitteineen
- 2 Museoviraston lausunto 28.11.2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, kuten Museovirasto lausunnoissaan toteaa, että voimassa oleva suojelu rakennussuojelulain nojalla ja nykyinen asemakaava turvaavat Lapinlahden rakennusten ja puistoa-alueen säilymisen, eikä pidä esitettyä suojelun laajentamista eikä vaarantamiskieltoa tarpeellisena.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyytänyt Helsingin kaupungin lausuntoa suojeluesityksestä ja Museoviraston lausunnosta. Kaupunginkanslia pyytää kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle.

Helsinki-Seura ry. on tehnyt 27.5.2019 esityksen Lapinlahden sairaala-alueen suojelemisesta rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) säännösten nojalla ja esittänyt kohteen asettamista vaarantamiskieltoon päätöksen valmistelun ajaksi.

Entisen sairaalan rakennuksista suurin osa (päärakennus, huoltorakennuksen vanhempi osa, Venetsia-rakennus, Omenapuutalo, Terapiatalo ja kellari) on jo suojeltu rakennussuojelulain nojalla vuonna 1994.

Kohde on myös valtioneuvoston vuonna 2009 vahvistaman valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen inventoinnin (RKY) kohde. Alueen muut rakennukset, entinen sairaalapuisto ja päärakennuksen sisäpihat on myöhemmin suojeltu asemakaavalla (nro 12046, tullut voimaan 6.7.2012).

Museovirasto toteaa 28.11.2019 lausunnossaan, että Lapinlahden entinen mielisairaalan alue on maamme sairaalarakennusperinnön kannalta ainutlaatuinen kohde ja valtakunnallisesti erityisen merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö. Ympäristöministeriön vahvistama suojelupäätös vuodelta 1994 ja voimassa oleva asemakaava ovat yhdessä tukeneet sen vaalimista kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokkaana kokonaisuutena, ja toisaalta mahdollistaneet entisen sairaala-alueen käyttämisen kansalaisten hyvinvointia laaja-alaisesti palvelevana alueena. Suojelutavoitteet ovat tähän mennessä toteutuneet ja rakennusten, piha-alueiden ja puiston suojeluarvot ovat vahvistuneet. Huolimatta siitä, että ennen nykyistä asemakaavaa sairaala-alueella on jo merkittävästi supistettu ja rakennuskantaa ajan mittaan uudistettu, ovat alkuperäinen kokonaisuus ja sen tarkoitus vielä hahmotettavissa. Rakennusten säilyminen on toistaiseksi turvattu nykyisen rakennussuojelupäätöksen nojalla ja nykyisellä asemakaavalla, jolla myös piha-alueet ja puisto rakenteineen, vanhoine puineen ja istutusalueineen on suojeltu.

Kaavoitustilanne

Helsingin yleiskaavassa 2016 Lapinlahden sairaala-alue on merkitty osittain mm. sairaalarakennuksen ja puiston eteläosan kohdalta kanta-kaupunkitoimintojen alueeksi C2. Lisäksi yleiskaavassa puiston etelä-

reunaan on merkitty varaus mahdolliselle maanalaiselle kokoojakadulle ja kevyen liikenteen yhteydelle Länsibaanalle. Nämä varaukset sijoittuvat osittain Lapinlahden sairaalapuiston alueelle.

Itse sairaalarakennus (arkkitehti C. L. Engel v. 1835) on suojeltu rakennussuojelulain nojalla vuonna 1994 sekä nykyisin voimassa olevassa asemakaavassa vuodelta 2012. Nykyisessä asemakaavassa myös Lapinlahden kaikki muut rakennukset ja rakennelmat, pihat, puisto- ja lähivirkistysalueet sekä vesialue on suojeltu s-merkinnällä sitä varten laadittujen laajojen rakennus- ja ympäristöhistoriallisten selvitysten pohjalta.

Kulttuurihistorialliset arvot

Lapinlahden sairaala-alue kuuluu Museoviraston ylläpitämään RKY-rekisteriin (valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt). Yli 160 vuotta jatkunut sairaalatoiminta on kehittänyt alueesta kulttuurihistorialtaan ja kasvillisuudeltaan ainutlaatuisen ja varjellut rakennusten säilymisen historiallisessa asussaan.

Lapinlahden sairaalan alue liittyy maisemakokonaisuuteen, jonka muodostavat siihen liittyvä rauhallinen merenlahtinäkyvä, läheiset historialliset hautausmaat sekä Hietaniemen rannat. Puistossa, joka on nykyisin noin puolet entisestä, yhdistyy alueen alkuperäinen luonto ja vanha puistokulttuuri, minkä ansiosta puistossa on poikkeuksellisen runsas kasvilajisto. Maastossa on myös purettujen rakennusten perustuksia ja katkelma Krimin sodan aikaisesta, niemen eteläosassa sijainneelle patterille johtaneesta tykkitiestä.

Suunnittelutilanne

Helsingin kaupunki järjesti alueelle ideakilpailun, jossa Lapinlahden sairaalan rakennuksille haettiin mahdollista uutta omistajaa ja käyttötarkoitusta. Kilpailun toiseen vaiheeseen valikoitui kaksi ehdotusta. Voittajaksi julkistettiin 18.3.2020 ehdotus Lapinlahden Kevät, jonka ovat laatineet NREP, Oaklins Merasco Oy sekä arkkitehtitoimistot Ark-Byroo Oy, Arkkitehtitoimisto OPUS Oy ja Arkkitehdit Soini & Horto Oy. Voittaja täytti hyvin ne kriteerit, joita kilpailuehdotuksen laatimiselle oli asetettu.

Voittaneessa ehdotuksessa päärakennukseen on ehdolla Tove Janssonin kotimuseo, hostelli, työtiloja sekä erilaisia palveluja. Puisto säilyy kaupungin omistuksessa ja se säilytetään kaikille avoimena lähes ennallaan. Uudisrakennukset nousevat alueen eteläreunalle, minne tulisi hotelli Länsiväylän melumuuriksi sekä kaksi palveluasuntorakennusta.

Voittajatyön pohjalta tullaan laatimaan asemakaavan muutos tiiviissä yhteistyössä kaupunginmuseon kanssa. Uusi asemakaava tullaan laa-

28.04.2020

timaan vain hyvin rajatulle osalle sairaalapuistokokonaisuutta mahdollisen uudisrakentamisen niin vaatiessa. Muilta osin suojeluarvot ja siten nykyisen asemakaavan suojelumerkinnot säilyvät.

Kaupunkiympäristön toimialan kanta on, että asemakaavanmuutoksessa tullaan edelleen turvaamaan valtakunnallisesti merkittävän ja ainutlaatuisen sairaalapuiston säilytettävät arvot.

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 15.1.2020 mennessä.

Kaupunginkanslia on myöntänyt vastaukselle lisää aikaa 27.4.2020 saakka.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pia Kilpinen, arkkitehti, puhelin: 310 37443
pia.kilpinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsinki-seura ry:n suojeluesitys 27.5.2019 liitteineen
- 2 Museoviraston lausunto 28.11.2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 21.04.2020 § 219

28.04.2020

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 229 (Päätöskohdasta B), 230, 231, 232, 233, 236, 237 ja 238 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 226 § (Kustannusten osalta).

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisella saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluihminen tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

28.04.2020

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

28.04.2020

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhajan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

3 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 228 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Valitusaika

28.04.2020

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutosta siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos

28.04.2020

valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskielimoittainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13

Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

4

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 229 § (Päätöskohdasta A).

28.04.2020

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin kaupunkiympäristölautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

28.04.2020

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

5

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 234 ja 235 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

28.04.2020

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

28.04.2020

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Postiosoite

PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite

Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin

09 310 1691

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F106 8000 1200 0626 37

Alv.nro

F102012566

28.04.2020

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhajan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

28.04.2020

Kaupunkiympäristölautakunta

Anni Sinnemäki
puheenjohtaja

Sanna Lawrence
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Eveliina Heinäluoma

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 08.05.2020.